

A jó pap is holtig tanul... és dolgozik

Még mindig rengeteg a tennivaló

Erdőszentgyörgyön elkezdődik a kórház korszerűsítése, a szolgáltatások fejlesztése

Fotó: Gligor Róbert László (archív)

Miről szól a következő négy év, mit tartanak új megbízatásuk idején a legfontosabb teendőknél a polgármesterek? Vidéki körképünkben újrászó polgármestereket kérdeztünk elképzeléseikről. Szinte egyhangúlag az elkezdett beruházások folytatását, befejezését, az előkészített tervek életbe léptetését látják fontosnak, de a közösségépítésre is odafigyelnek. Kiderült: néhol húszéves munka után még mindig akad tennivaló.

Második mandátumát kezdte polgármesterként Jedd élén Bányai István, aki a szavazatok 77 százalékával nyerte el megbízatását. A régi-új elöljáró így véli, a helyi tanáccsal úgy kell együtt dolgozniuk a következő négy évben, hogy kibővítsék a megvalósítások körét, és mindenki büszke legyen arra, hogy a község lakója. Ennek alapja a kölcsönös bizalom, az eredményekhez időre és türelemre van szükség, a haladáshoz pedig mindenkire.

Bányai István fő célkitűzése, hogy a község szebb, vonzóbb legyen,

Gligor Róbert László

(Folytatás a 8. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Adománygyűjtés karácsonyra

Az „angyalok a városban” újra szárnyra kelnek – értesített Baranka Katalin, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem szociális munkás szakának másodéves hallgatója.

2.

Videókonferenciákkal ünnepel az EME

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület (EME) idén videókonferenciákkal ünnepeli november 20-án a magyar tudomány napját.

4.

Korszerű tejfeldolgozó üzem nyílik Szászrégenben

Szászrégenben nemsokára megnyitják a volt megyei tejfeldolgozó vállalat helyén létesült korszerű üzemét.

6.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális Szárnyalunk, de merre?

Benedek István

Megint féligazságokkal traktálja a közvéleményt a pénzügyminiszter és főnöke, a kormányfő, a gazdaság teljesítménye kapcsán. Ez csak a választási kampánynak szól, ez az optimizmus legkésőbb a téli ünnepek után el fog fogyni.

Pláne babonások szemében lehet némi finom bája annak, hogy pont 13-ára eső pénteken vélte ismét szárnyalni látni a haza gazdaságát a két politikus. A harmadik negyedévi adatokba kapaszkodva győzködtek a világot, hogy jól megy sorunk. A féligazság ott van, hogy a második negyedévihez képest az adatok tényleg jók, a baj annyi, hogy ilyen összevetéseknél a múlt évi adatokhoz kell viszonyítani, mert az az összehasonlítás az alapvető, az egyik harmadévet a másikkal összevetve legfeljebb trendek látszanak, de azok csak részei az összképnek. És a tavalyihoz képesti éves összevetés már közről sem fényes, ráadásul a kilátások sem jók.

Az idei esztendő első negyedévében minden rendben volt, noha aki messzebb lát az orránál, az a távol-keleti fejlemények láttán már sejtette, hogy az esztendő nem lesz fényes. Március közepétől a koronavírus karanténba fagyasztotta a vén kontinent, és vele szép hazánk gazdaságát is, amelynek teljesítménye a második negyedévében lekecmergett a pincébe, két emelet mélyre. A harmadik negyedévében ehhez a mélyponthoz képest jobban teljesített a gazdaság, de a tavalyi adatokkal összevetésben még mindig mínuszban vagyunk.

(Folytatás a 3. oldalon)

NOVEMBER

18., szerda
A Nap kel
7 óra 29 perckor,
lenyugszik
16 óra 46 perckor.
Az év 323. napja,
hátravan 43 nap.

IDŐJÁRÁS
Változékony
Hőmérséklet:
max. 9 °C
min. 2 °C

Isten éltesse!

Ma **JENŐ**,
holnap **ERZSÉBET** napja.
ERZSÉBET: a héber Eliseba névből származik, ennek nyugati Elisabeth alakjából fejlődött ki. Eredeti jelentése: „Isten az én esküm”, „Isten megesküdt” vagy „Isten a teljesség”.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2020. november 17.

1 EUR	4,8729
1 USD	4,1042
100 HUF	1,3486
1 g ARANY	249,1285

Angyalok a városban

Adománygyűjtés karácsonyra

Az „angyalok a városban” újra szárnya kelnek – értesített *Baranka Katalin*, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem szociális munkás szakának másodéves hallgatója, aki párjával, *Kovács Lajos-Alpárral* és volt iskolája, a marosvásárhelyi II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Líceum önkéntes diákjaival adománygyűjtést szervez.

Céljuk az, hogy a Szent Erzsébet Társulás Pál atya által vezetett gyermekotthonában ünnepi hangulatot teremtsenek karácsonyra. Az adományokból egy-egy pár cipőt szeretnének vásárolni az otthon lakóinak, valamint fedezni a karácsonyi ünnepi vacsora költségeit.

Ezt megelőzően a római katolikus iskola önkénteseivel és a gyermekotthon lakóival közös tevékenységeket szerveznek.

Az adományok összegyűjtése érdekében húsz üzletben gyűjtődobozokat helyeznek el. Önkénteseik a templomba járókat is megkérlik, hogy támogassák az angyaljárást. A jó szándékot az önkéntesek és a gondozottak bevonásával készített mézeskalács figurákkal és képeslapokkal fogják meghálálni.

„Tudjuk, hogy nem segíthetünk mindenkin, de most mindenki segíthet valakin. Minden adományt szívesen fogadunk, mert a megpróbáltatás, a világiarvány sújtotta időszakban összefogással, nyitott szívvel és segítő kézzel sikerülni fog, hogy 30 gyerek arcára mosolyt varázsoljunk” – reménykedik az adománygyűjtés szervezője, aki középiskolás önkéntesként maga is részt vett hasonló tevékenységben. (*bodolai*)

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Lógyakorlat éles tölténnyel

November 20-ig 8.30–19 óra között a maroszentgyörgyi lőtéren lögyakorlatot tartanak, amikor is éles töltényt használnak a honvédelmi, köz- és nemzetbiztonsági rendszer intézményeinek Maros megyei egységei. Az egységek felkérlik a térség lakosságát, hogy ilyen körülmények között kerülje el a lőtér környékét, mert fennáll a testi sérülés vagy akár az elhalálozás veszélye is. Ellenkező esetben a Honvédelmi Minisztérium nem vállal semmilyen felelősséget.

Helyi termékek vására

November 20-án, pénteken 8–19 óra között Marosvásárhelyen, a Petry Látványműhely és Múzeum udvarán (a Rákóczi lépcső mellett) újra megtartják a helyi termékek vásárát. Az érdeklődők házi készítésű élelmiszerek, sajtok, húsfélék, édességek, szörpök gazdag kínálatából válogathatnak. A vásár célja a helyi termelők támogatása, illetve az egészséges élelmiszerek fogyasztásának népszerűsítése.

Mesefesztivál az interneten

A sepsiszentgyörgyi Tipe Tupa Egyesület november 21–28. között az interneten szervezi meg az V. Holnemvolt Székelyföldi Mesefesztivált. A rendezvény minden programja az esemény Facebook-oldalán – <https://www.facebook.com/holnemvoltmese> – zajlik. A szervezők lehetőséget biztosítanak a könyvkiadóknak, hogy mesekönyveiket a fesztivál Facebook-oldalán népszerűsítsék. Bővebb tájékoztatás az esemény Facebook-oldalán.

Segítség karanténban lévőknek

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal a szociális igazgatóságon keresztül, a 725/2020-as számú rendelet előírásainak megfelelően élelmet biztosít a házi elkülönítésben levő és a Maros Megyei Közegészségügyi Igazgatóság nyilvántartásában szereplő, kiszolgáltató személyek számára, a házi elkülönítés/karantén 14 napos időtartamára, a SARS-COV-2 vírus terjedésének korlátozása érdekében. Bővebb tájékoztatás a szociális igazgatóságon, a 0365-430-859-es telefonszám 103-as mellékállomásán kérhető.

Külföldi ösztöndíj orvosos diákoknak

A Marosvásárhelyi Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem mesteri és doktori képzésben részt vevő hallgatói pályázhatnak a Bajor Akadémiai Központ 2021–22-es tanévre meghirdetett ösztöndíjprogramjára. A pályázatok benyújtásának határideje december 1. Bővebb tájékoztatás a <https://www.uni-regensburg.de/bayhost/english/1/bayhost/english/scholarships/study-in-bavaria/index.html> linken található.

Online zajlik a nemzetközi orvostudományi konferencia

A vírusjárványra való tekintettel a MOGYTTE diákligája online szervezte meg a 24. Marisiensis nemzetközi orvostudományi és gyógyszerészeti konferenciát, amelynek munkálataiba, műhelymunkáiba, előadásaiba október 24-e és december 13-a között lehet bekapcsolódni regisztráció alapján. Jelenleg a világ minden tájáról mintegy 1500-an jelentkeztek különböző témákkal (orvosi, fogorvosi és gyógyszerészeti). Az előadók között orvosok és diákok is vannak. A legjobb szakdolgozatokat díjazták. Az érdeklődők a www.marisiensis.ro honlapon jelentkezhetnek a konferenciára.

Hírszerkesztő: Kaáli Nagy Botond

Közlemény

Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala jelenlegi összesített adóssága 658 millió lej. Ez az összeg nem tartalmazza a városi tanács alárendeltségébe tartozó cégek tartozásait.

Az összeg több tételből áll:

- a kifizetetlen számlák értéke 45 millió lej, ebből 41 millió lej kifizetési határideje lejárt;
- 10 millió lej, a végrehajtó testület fizetése és a fogyatékkal élő személyek juttatásai, ezek elmaradt és kifizetés előtt álló összegek;
- 52 millió lej bankhitel;
- 551 millió lejnyi többéves „kötelezettségvállalási hitel”.

A városi tanács alárendeltségébe tartozó vállalatok és intézmények adósságainak feltérképezése még folyamatban van. (*Fizetett hirdetés*)

RENDEZVÉNYEK

Kedei Zoltán alkotásai a Kárpát Haza Galériában

A marosvásárhelyi festőművész válogatott alkotásaiból rendezett egyéni tárlatot a budapesti Kárpát Haza Galéria. A november 29-én 91. évét töltő alkotó, a népszerű Vár-lak műteremben évtizedek óta folyamatosan dolgozó idős mester méretes olajkompozícióiból, jellegzetes önarcképeiből, sokalagos kollázsából láthat mintegy negyvenet a galéria közönsége. Az online kiállítás a Kárpát Haza Galéria honlapján mindenki számára elérhető. A művészt és műveit Nagy Miklós Kund művészeti író ajánlotta az érdeklődők figyelmébe.

Az Ariel színház vasárnapi előadása

A november 22-én, vasárnap 10–20 óra között megnézhető Pinokkió kalandjai című online gyermekelőadásra az Ariel színház jegypénztáránál (Nyomda utca 4. szám) lehet jegyet váltani személyesen csütörtökön és pénteken 10–13, illetve 17–19 óra között. Az előadás linkjét a néző által megadott e-mail-címre küldik el a jegyvásárlást követően. A linkről vasárnap 10–20 óra

között nézhető az előadás. További információk a 0740-566-454 mobilszámon naponta 9–13 óra között.

Brass Harmony kamarazeneest

November 19-én, csütörtökön 19 órától a Marosvásárhelyi TVR és a Marosvásárhelyi Rádió közös szervezésében Brass Harmony címmel kamarazeneest élő közvetítésére kerül sor a Kultúrpalota nagyterméből. Fellép a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia rézfúvós és ütőgyűjtése, vezényelt Horváth József. A hangverseny a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia Facebook-oldalán és YouTube-csatornáján, valamint a Marosvásárhelyi TVR Facebook-oldalán követhető.

Továbbra is látogatható az Épített örökségünk Maros megyében című fotókiállítás

November 29-ig látogatható a marosvásárhelyi Kultúrpalota Tükörtermében az Épített örökségünk Maros megyében című, a helyi EMKE által szervezett fotókiállítás. Az érdeklődők a felhívásra érkezett és kiválogatott 20 pályamunkát, valamint Barabási Attila Csaba és Both Gyula fotóit tekinthetik meg az egészségvédelmi szabályok betartásával.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroksa, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujas.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Nincs döntés az uniós költségvetésről és helyreállítási alapról

Az uniós tagországok Európai Unió mellé rendelt állandó képviselői vezetőinek hétfői tanácskozásán, egyhangúság hiányában, nem született döntés az uniós hosszú távú költségvetéséről és a koronavírus-járvány okozta károk helyreállítását célzó alapról – közölte az EU soros elnöki tisztét betöltő Németország állandó uniós képviselőjének szóvivője Twitter-üzenetében.

Sebastian Fischer kiemelte: „két uniós tagállam fenntartásai miatt” nem volt elegendő szavazat az Európai Unió 2021 utáni, hétéves költségvetése és a koronavírus-járvány okozta károk helyreállítását célzó pénzügyi csomag elfogadásához szükséges írásbeli eljárás megindításához.

Fischer közölte, az uniós források elosztására vonatkozó, jogállamiságot érintő politikai feltételrendszerrel szülő határozatot a nagykövetek minősített többséggel elfogadták.

Az MTI-nek nyilatkozó diplomáciai források szerint a hosszú távú költségvetés és az ahhoz szorosan kapcsolódó helyreállítási csomag elfogadásába Magyarország és Lengyelország nem egyezett bele. A két ország véleménye szerint

a költségvetéshez és a helyreállítási csomaghoz rendelni kívánt, az uniós finanszírozás politikai feltételekhez kötése sértené az uniós alapszerződést, továbbá nem tartaná magát az Európai Tanács júliusi csúcstalálkozóján elfogadott állásfoglaláshoz.

Az egyhangú döntés elmaradásával a költségvetés és a pénzügyi csomag kérdése ismételt az Európai Tanács elé kerülhet – közölték.

Orbán Viktor magyar miniszterelnök hétfőn levélben tájékoztatta Angela Merkel német kancellárt, Ursula von der Leyent, az Európai Bizottság elnökét és Charles Michelt, az Európai Tanács elnökét arról, hogy a magyar kormány megvétózza az EU hétéves költségvetésével és a helyreállítási alappal kapcsolatos jogalkotást. A miniszterelnök már korábban felhívta a figyelmet arra, veszélyezteti a tagállamok közötti bizalmat, emellett Magyarország érdekeit, ha a következő hétéves költségvetést, illetve a rendkívüli helyreállítási csomagot olyan feltételekhez kötnék, amelyek pontosan nem határozzák meg, hogy mi a vélt jogsértés, és önkényesen vezethetnek politikai alapú költségvetési szankcióhoz kettős mérce alkalmazásával.

Mateusz Morawiecki lengyel kor-

mányfő már november elején jelezte, hogy Lengyelország vétóval fog élni, ha az EU-ban nem születik az elvárásainak megfelelő költségvetési megállapodás. Múlt csütörtökön pedig a miniszterelnök hivatalos levélben tiltakozott az EU vezetőinél az ellen, hogy jogállamisági mechanizmushoz kössék az uniós forrásokat.

Johannes Hahn költségvetési és igazgatási ügyekért felelős biztos Twitter-üzenetében csalódottságának adott hangot, hogy a tagországok nem tudtak tovább lépni a költségvetéssel és a helyreállítási alappal kapcsolatos megegyezés irányába. A biztos arra szólította fel a tagállamokat, vállaljanak politikai felelősséget, és tegyék meg a szükséges lépéseket a teljes csomag véglegesítéséhez. Ez nem az ideológiákról szól, hanem a második világháború óta legsúlyosabb válságot megelőző állam-polgárok segítségéről – tette hozzá Hahn.

Donald Tusk, az Európai Néppárt (EPP) elnöke azt írta: aki ellenzi a jogállamiság elvét, az Európa ellen beszél. Kiemelte: erről világos álláspontot vár az EPP összes pártjától. Az alapvető értékek ellenzőit a továbbiakban senki sem védheti meg – tette hozzá. (MTI)

Az EU újabb oltóanyag lehetséges vásárlását biztosító megállapodást hagyott jóvá

Az Európai Bizottság egy újabb, potenciálisan hatékony oltóanyag lehetséges vásárlását biztosító szerződést hagyott jóvá a CureVac német gyógyszervállalattal – jelentette be Ursula von der Leyen, a brüsszeli testület elnöke hétfőn. A szerződés 450 millió adag oltóanyagra vonatkozik.

Hozzátette: a bizottság az Európai Befektetési Bankkal közösen finanszírozta a cég oltóanyag-kutatásait.

Közölte továbbá, hogy amennyiben hatékonyak bizonyul a vakcina, minden uniós tagállam egyszerre és egyenlő feltételekkel juthat hozzá népessége arányában. Az uniós végrehajtó testülete előzőleg már négy gyógyszeripari céggel kötött megállapodást, és a Curevac után az amerikai Moderna biotechnológiai vállalattal is készül szerződni, miután

hétfőn a cég bejelentette, hogy kísérleti fázisban lévő oltóanyaga több mint 94 százalékos hatékonyságú.

Kiemelte: nem lehet még tudni, melyik vakcina lesz a leghatékonyabb, engedélyeztetésük előtt az Európai Gyógyszerügynökség alapos vizsgálatnak veti alá a különböző technológiákkal előállított oltóanyagokat.

Az EU június közepén fogadta el oltóanyag-stratégiáját, amelynek célja, hogy 12-18 hónapon belül minden európai állampolgár számára magas színvonalú, biztonságos, hatékony és megfizethető oltóanyagokat biztosítson. Ennek érdekében a bizottság a tagállamokkal együtt előzetes piaci kötelezettségvállalásokat köt az oltóanyaggyártókkal. (MTI)

Joe Biden hárommillió „jól fizető” munkahely létrehozását ígéri

Hárommillió „jól fizető” munkahely létrehozását ígérte Joe Biden azon a wilmingtoni sajtókonferencián hétfőn, ahol nagyvonalakban beszélt gazdasági elképzeléseiről.

A demokrata párti politikus leszögezte, az amerikai gazdaságnak „azonnali segítségre” van szüksége. Ismételt hangsúlyozta a zöld energia fontosságát. Tisztességesebb adóstruktúrát ígért, és mint kifejtette: azt szeretné, ha a jövőben a vállalkozások és a gazdag emberek „igazságos arányban” fizetnének adót.

Bejelentette: kormányzata nem kötne szerződést olyan vállalatokkal, amelyek nem termelnek az Egyesült Államokban, országosan 15 dollárra emelné a minimális órabért, és eltörlőné a diákhiteleket.

Sürgette a kongresszust, hogy fogadjon el újabb gazdaság-élénkítő csomagtervet a koronavírus-járvány következményeinek enyhítésére.

Úgy vélte, a járvány még korántsem érte el csúcspontját,

sőt, szerinte a téli hónapokban még rosszabb helyzet várható. Közölte: a hatalomátadást bonyolító munkatársainak szükségük van arra, hogy hozzáférjenek a Trump-kormányzat által kidolgozott tervekhez a várható oltóanyagok forgalmazásáról és elosztásáról. „Ha január 20-ig (az elnöki beiktatás napjáig) kell várunk a tervezéssel, akkor az visszavet bennünket” a védekezésben – mondta.

Biden szerint életeket kockáztatnak azzal, hogy Donald Trump kormányzata még nem kezdte meg a hatalomátadás folyamatát.

A sajtókonferencia előtt Biden és alelnökjelöltje, Kamala Harris videókonferencián egyeztetett az amerikai gazdasági élet néhány szereplőjével. A virtuális megbeszélésen mások mellett részt vett Mary Barra, a General Motors elnök-vezérigazgatója, Satya Nadella, a Microsoft elnök-vezérigazgatója és Richard Trumka, a legnagyobb szakszervezeti szövetség, az AFL-CIO elnöke. (MTI)

A SpaceX az űrmissziók egyik legnagyobb költségét csökkentette újrahaznosítható rakétáival

A SpaceX az űrmissziók egyik legnagyobb költségét csökkentette az újrahaznosítható rakéták kifejlesztésével – mondta el az M1 aktuális csatorna keddi műsorában Kiss László csillagász, az MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpontjának főigazgatója.

A Nemzetközi Űrállomásra (ISS) kedden érkezett meg a SpaceX magántársaság első üzemszerűen indított űrhajója, fedélzetén három amerikai és egy japán asztronautával, akik tavaszig dolgoznak majd az űrállomáson.

Kiss László felidézte: a SpaceX több mint 10 évvel ezelőtt

kapott szerződést az amerikai űrhivataltól (NASA), hogy új teherszállító eszközöket fejlesszen ki a Nemzetközi Űrállomás számára. A magáncég a költséghatékonyság érdekében újrahaznosítható rakétákat használ, ugyanis az ilyen missziók egyik legnagyobb költsége maga a fellövés, amire korábban csupán egyszer használatos indítórakéták léteztek.

A SpaceX a tervek szerint űrturisták – például Tom Cruise színész – számára is indít majd „űrkirándulókat”. Kiss László kiemelte: a múltbeli űrturisták, például Charles Simonyi, mind részt vettek a Nemzetközi Űrállomáson folyó tudományos kutatásokban és kísérletekben. (MTI)

Ország – világ

Ellenőrzik a kórházak tűzvédelmi engedélyét

Mara Togănel prefektus elrendelte a tűzvédelmi engedélyek sürgősségi ellenőrzését a megye valamennyi fekvőbeteg-ellátó intézményében. A hétfőtől megkezdődött akcióról a megyei vészhelyzeti bizottság november 15-i ülésén döntöttek. „Megkértem a marosvásárhelyi Horea vészhelyzeti felügyelőség vezetőjét, hogy ellenőrizze a Covid-betegek kezelésére szolgáló helyszíneket. A jelentés tartalmazni fogja a megye valamennyi kórházának és kórházi részlegének a tűzvédelmi helyzetét, függetlenül attól, hogy milyen betegségeket kezelnek azokban” – olvasható a prefektus közleményében. Érdeklődésünkre a kormányhivatalból arról tájékoztattak, hogy a hét végére várják a sürgősségi ellenőrzés eredményét.

Pozitív a tesztek negyede

Az elmúlt 24 órában összesen 8262 fertőzést igazoltak, a nyilvántartott fertőzöttek száma 373.474-re emelkedett – közölte kedden a Stratégiai Kommunikációs Csoport (GCS). Összesen 186 új halálesetet jelentettek, ezzel az áldozatok száma 9261-re nőtt. 1174 fertőzött személyt ápolnak intenzív osztályon. Eddig összesen 253.244-en gyógyultak meg, így az aktív fertőzöttek száma 110.969-re emelkedett. Ez elmúlt 24 órában 31.082 tesztet végeztek. Ez idáig 3.733.410 koronavírusteszt eredményét dolgozták fel Romániában. (Agerpres)

Két alapelvről még nem egyezett meg London az EU-val

Nagyjából elkészült az Egyesült Királyság és az Európai Unió jövőbeni kapcsolatainak feltételeiről szóló megállapodás, de két jogi alapelvről még nem sikerült megegyezniük – mondta Gálik Zoltán, a Budapesti Corvinus Egyetem docense kedden az M1 aktuális csatornán. A felek nem tudtak még megállapodni a versenyjogi kérdésben, mivel az Európai Unió ragaszkodik ahhoz, hogy a britek hosszú távon ne térjenek el az európai szabályozástól, hiszen így megengedhetetlen versenyelőnyhöz jutnának. Egyelőre a halászati jogokról sincs egyezés, mert Nagy-Britannia a jövőben is szeretné értékesíteni halászati termékeit az uniós piacon, az Európai Unió pedig továbbra is igényt tart a halászati lehetőségre a brit vizeken – ismertette a szakértő. Gálik Zoltán kitért arra is, hogy az úgynevezett átmeneti időszak rövidesen lejár, mindössze másfél hónap van hátra, ami viszonylag rövid idő a tárgyalásokra és a megállapodás elfogadásának folyamatára. (MTI)

280 millió euró környezetvédelmi kezdeményezésekre

Az Európai Bizottság 280 millió eurót meghaladó beruházási csomagot hagyott jóvá több mint 120 új, környezet- és természetvédelmi kezdeményezés, valamint éghajlat-politikai intézkedések finanszírozására, a támogatottak között egy magyar kezdeményezés is szerepel, amely az éghajlatváltozás okozta sérülékenységek csökkentését célozza – közölte az uniós bizottság hétfőn. A környezetvédelmi és éghajlat-politikai intézkedések finanszírozására szolgáló uniós LIFE-program költségvetéséből nyújtott források az uniós biodiverzitási stratégia és a körforgásos gazdaság cselekvési tervének megvalósítását támogatják, hozzájárulnak a koronavírus-járvány hatásainak kezelésére szolgáló környezetkímélő gazdasági helyreállításához, és elősegítik, hogy Európa 2050-re klímasemleges kontinenssé váljon. (MTI)

Szárnyalunk, de merre?

(Folytatás az 1. oldalról)

Szintén a pincében, de már csak egy emelet mélyen, az előbbi hasonlatot folytatva. És nem is valószínű, hogy feljövünk a padlóig az év végére.

A kilátások két okból sem jók. Egyrészt a járvány újabb tombolásának hatására ismét fokozódó korlátozások általános értelemben is visszafogják a gazdaságot, csak az a talány, hogy mekkora mértékben. Erről a politikusoknak is tudniuk kell, mivel a jegybank becsései is figyelmeztetnek ezekre a negatív kilátásokra, és kizárt, hogy ezt ne hozták volna a szóban forgó politikusok tudtára. Másrészt, a gazdaság legfontosabb összetevője, az ipar teljesítménye sem indokol semmilyen derűlátást. Szeptemberben a hazai ipari teljesítmény jelentősen elmaradt a tavalyitól, és ami nagyobb baj, hogy az ágazat a nyugati országokban sem szárnyal. A román kivétel egyharmadát a német és a francia piacok veszik fel, ha ezek gyengélkednek, akkor nálunk is baj van. Ipari teljesítmény szintjén pedig mindkét országban jelentős visszaesés látható a szeptemberi adatokban a múlt évhez képest. És ha ehhez hozzávesszük az újabb megszorításokat is, javulásra szinte semmi kilátás. Szóval szárnyalunk. Gond csak annyi, hogy ez még mindig zuhanórepülés, de legalább már nem olyan meredek, mint a második negyedévben. Attól még a landolás nem lesz kellemes, de legalább a választási kampányban a Telpál szép ígéreteket hoz a hízkény választóknak.

Csép Éva Andrea:

125 törvénynek voltam kezdeményezője vagy társkezdeményezője

A második mandátumért indul Csép Éva Andrea képviselő. Nemrég egy Facebook-bejegyzésben azt írta: Feladatunk van: megvédeni családjunkat, közösségünket, és én erre vállalkozom...

Mózes Edith

– Az erdélyi magyarságnak a biztonságot a biztos, élhető környezet jelenti. Ez pedig a családdal kezdődik. Olyan családpolitikai intézkedésekre van szükség, amelyek a fiatalokat itthon tartják, itthon alapítanak családot. Csak úgy tudjuk őket megvédeni, ha lehetőségeket, biztonságot garantálunk nekik. Másrészt egyértelmű, hogy a magyar közösség érdekeit csak az RMDSZ-es magyar képviselők képviselhetik, mert a románok soha nem fogják ezt tenni. Vannak erős helyi és megyei önkormányzataink, de ahhoz, hogy segíteni tudjuk egymást, szükség van az erős parlamenti képviselőre is.

– *Azt is mondta, hogy képviselői munkája során a jólét, a biztonság, a társadalmi igazságosság és a harmonikus együttélés kialakításáért dolgozott. És sikerült az elmúlt négy évben több olyan törvényt kidolgozni és életbe léptetni, ami a családok, a hátrányos helyzetben levők és a nehéz sorsban élő közösségek védelmében született. Hány tervezetből, törvénykezdeményezésből lett törvény?*

– Az elmúlt négy évben a képviselőház szociális és munkaügyi bizottságának titkára, valamint az esélyegyenlőség-bizottság tagja voltam. A munkaügyi bizottságot illetően fontos kiemelni, hogy minden törvény esetében a jelentésvető a bizottság, a végső elfogadásra kerülő formát a bizottság jelentése alapján terjesztjük a parlament plénuma elé. Ez azt jelenti, hogy ez a terület mindent felölel a szociális biztonság és a munkaügyi területén: a munkavállalók, a munkáltatók, a munkanélküliek, a hátrányos helyzetű személyek, a családok, az édesanyák, a nyugdíjasok, a szociális segélyből élők problémáit, a szociális szolgáltatások működését,

az örökbefogadást. Nagyon fontos, hogy a jogszabályalkotásnál meglegyen a megfelelő területismeret, hogy olyan törvényeket dolgozzunk ki, amelyek működnek a hétköznapokban.

Fogadóóráimon sok esettel találkoztam, amikor elmondták, amit a törvény előír, lehetetlen kivitelezni. Egy több mint 50 személyből álló szakértői csoporttal dolgoztam együtt az elmúlt négy évben, amely a munkája során szintén találkozott a törvényekkel, és tudta, mi az, ami nem működik. Ezeket módosítottunk. Az RMDSZ számára mindig nagyon fontos volt, hogy biztonságos védőhálókat teremtsünk, a kirekesztettek, a hátrányos helyzetűekre is odafigyelünk. Romániában egyre jobban súlyosbodik a mélyszegénység, és ennek a legjobban a gyerekek vannak kitéve.

Gyermekjogvédelmi törvényen dolgoztunk, de láttuk azt is, hogy a járványügyi helyzetben csak románul kommunikáltak. Az RMDSZ folyamatosan gondoskodott a magyar emberek tájékoztatásáról, hogy tudják, mi történik Romániában, milyen jogszabályok vannak, milyen intézkedések, hogyan tudunk közbenjárni, hogy mindenki biztonságban érezze magát.

Az elmúlt négy évben 125 törvénynek voltam a kezdeményezője vagy társkezdeményezője. Ezekből 40 emelkedett törvényerőre. Kiemelném a fogyatékos személyek támogatására vonatkozó jogszabályok módosítását, amelyeket által a jogosultságokat kiterjesztettük, de beszélhetnék azokról az intézkedésekről is, amelyek a kismamákat érintik, a gyermekneveléssel kapcsolatos diszkrimináló

előírásokat is sikerült kiiktatnunk. Az állami gondozásban levő gyerekek esetében hároméves korig volt kötelező a nevelőszülőnél való elhelyezés, ezt a javaslatom alapján hét évre módosítottuk. De beszélhetünk a legfrissebből, az örökbefogadási törvényről is, amely két év munkájának az eredménye. Lerövidítettük az örökbefogadási procedúrát, az a célunk, hogy minden árván maradjon gyermek minél hamarabb kikerüljön az állami rendszerből, és megértő, szerető szülőkre találjon.

Nagyon kényes téma volt a családon belüli erőszak és az ennek a visszaszorítását célzó törvénymódosításunk. Annak idején, amikor nekifogtam, azt mondták, hogy az erdélyi magyaroknak ennél nagyobb és égetőbb problémái vannak. Ez így van, ellenben a családon belüli erőszak jelensége tény. Szakértőkkel találkoztam, az RMDSZ nőszervezete támogatásával sikerült megírnom a törvénymódosítást, és pártok fölötti összefogással törvényerőre emelni. A lényege, hogy a bántalmazót azonnal el tudják távolítani a közös otthonból, amennyiben a család élete veszélyben van, de sokkal súlyosabb következményekkel jár az is, ha valaki a távollattartási rendeletet megszegi. Ezek mellett önkéntes tűzoltóknak biztosítást nyújtó szabályzót dolgoztunk ki, a nyugdíjtörvényben is új módosításokat eszközöltünk, amelyekben szem előtt tartottuk a nyugdíjasoktól kapott visszajelzéseket.

– *A képviselőház munkaügyi és szociális bizottsága titkáraként hogyan tudott együttműködni a román kollégákkal?*

– A bizottságban a kollégákkal jó a munkaviszony. Fontos velejárója a parlamenti munkának, hogy mindig legyenek szövetségeseink. A bizottságban RMDSZ-esként egyedül voltam, és muszáj volt megtalálni azokat a helyzeteket, amelyekben támogatást sikerült szerezni a törvényeinknek. Egyértelmű, hogy a parlament együttműködés rányomja a bélyegét a bizottsági munkára is, de amikor szakpolitikusként szólalsz meg, és látják a kollégák, hogy felkészült vagy, ismered a törvényt, és alá tudod támasztani érvekkel a mó-

dosítás szükségességét, egy idő után eljutsz oda, hogy figyelnek arra, amit mondasz. Amikor az országos politika úgy kívánta, a bizottságban is érződött a hangulatváltozás, de amikor törvényekről beszélünk, láttam, hogy együtt tudunk működni, ha a szakmaiságot és az emberek érdekeit helyezzük előtérbe. A bizottságban a többséget a Szociáldemokrata Párt alkotta, utána a legnagyobb szavazatszámú a liberálisoknak volt, mindkettővel sikerült jó munkakapcsolatot kialakítani.

– *Melyek azok a romániai magyarság számára fontos jogalkotási kérdések, amelyekkel az elkövetkezőekben foglalkozni kell?*

– Tovább szeretném folytatni az elkezdett munkát. Az elmúlt négy évben elkezdtem törvényeken dolgozni, és tovább szeretnék dolgozni azoknak a törvényeknek a promoválásán, amelyeket már lettem a parlament asztalára. A családtámogatási törvénycsomagra gondolok, amely rendelkezik a nagyszülői gyesről, a nagy családok támogatásáról, a szülők fizetett szabadnapjairól, az újszülöttkelengyeréről, avagy a junior értékgyőről. Ezt a törvénycsomagot az RMDSZ iktatta a parlamentben, és most döntő házként a képviselőházban van. Ezeket kell a következő időszakban felvállalni. A családtámogatási törvénycsomag második részében a lakásvásárlási, valamint a családi adókedvezményeket tartom nagyon fontosnak, de beszélnünk kell az egyszülős családokról is. Nagy kihívást látok a családbarát munkahelyek kialakításában. Ezek mind olyan intézkedések, amelyek segítenek, hogy biztonságot nyújtsunk az embereknek. És itt van a szociális szolgáltatók problémája, amelyek tulajdonképpen az állam munkáját végzik, mégis folyamatos megaláztatásban van részük. Az elmúlt négy év bebizonyította, hogy állandóan napirenden kell tartani ezeknek a szolgáltatóknak a problémáját, és hosszú távú, megbízható, kiszámítható támogatást biztosítani, hogy ne kezdjenek minden évet aggodalommal.

Támogatjuk a kutatást és a fejlődést, támogatjuk az Ad Astra Egyesület petícióját!

Romániának döntenie kell: támogatja a kutatást és a kutatókat, vagy kockáztatja, hogy elveszíti egyik legfontosabb értékét, a szellemi elitet. Energikus, koherens és hosszú távú intézkedések hiányában ahelyett, hogy modern, tudásalapú gazdasága lenne az országnak, mélyülni fog a külföldről importált innovatív technológiától való függőségünk. Ezért kifejezetten fontosnak tartjuk, hogy a törvények a kutatásnak és fejlődésnek, a minőségnek és az innovációnak adjanak teret.

Az RMDSZ támogatja az Ad Astra Egyesület kezdeményezését, mert a jelenlegi rendszer nem tudja felhasználni a rendelkezésre álló nagyon kevés forrást sem, az oktatási és kutatási minisztérium nem rendelkezik komoly és jól kidolgozott eszközfejlesztési stratégiával, elavult eszközökkel pedig nem lehet versenyben maradni ezen a területen.

„Amikor az európai uniós forrásokért felelős miniszter a következő ciklus kutatási forrásainak a hasznélvező pályázatairól be-

szélt, csak és kizárólag a fővárosi egyetemek, kutatóintézetek munkáit emlegette, miközben a Babeş-Bolyai Tudományegyetem az összes nemzetközi rangsorban előkelőbb helyet foglal el, mint a fővárosiak. Az itteni komoly kutatómunkát nem szabad ellehetetleníteni és veszélybe sodorni” – mondta el Hegedüs Csilla.

A petíció öt fontos intézkedést emel ki: a kutatóintézetek tudományos teljesítményének átlátható értékelését egy nemzetközi tudományos, politikailag semleges testület által; 2025-re a kutatásra és fejlesztésre szánt összeg a GDP 1,5%-ával nőjön; kizárólag meritokratikus elvek alapján kidolgozott finanszírozási rendszer biztosítása mind a kutatóintézetek, mind a kutatók szintjén; a fiatalok ösztönzése, hogy kutatókká váljanak, a diaszpórában élő kutatóink visszatérésének az ösztönzése; előre látható és beszámítható támogatás a versenyek és egyéb rendezvények megszervezésére. (közlemény)

Videókonferenciákkal ünnepel az EME

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület (EME) idén videókonferenciákkal ünnepli november 20-án a magyar tudomány napját, amelyre 16 online rendezvénnyel, 17 könyvbemutatóval és két kerekasztal-beszélgetéssel készülnek – közölte hétfőn az erdélyi magyar tudományos élet szervezését vállaló civil szervezet.

A hagyományosan két részből álló fórumon a pénteki nyitónapon plenáris előadások hangzanak el a tudomány időszerű kérdéseiről, a jövőformáló tudomány jegyében. Ehhez idén is fiatal hazai kutatókat kértek fel a szervezők. Ünnepi plenáris előadást Kosztolányi György Széchenyi-díjas orvos, az MTA élettudományi alelnöke tart, a koronavírus-járványnak a tudomány társadalmi megítélésére gyakorolt hatását vizsgálja. A meghívott fiatal előadók a nyelvészet, néprajztudomány, környezettudomány, gyógyszerészet, szociológia, jog, vegyészet és építészet szakterületéről mutatják be legfrissebb kutatási eredményeiket. Szintén akkor adják át a Mikó Imre-émléklapokat.

A konferencia második részében szombaton vagy egy későbbi időpontban az EME szakosztályai és fiókegyesületei tartják meg a saját tudományterületük és régiójuk aktuális kérdéseit elemző konferenciájukat. A járványhelyzet ellenére az EME hét szakosztálya és öt fiókegyesülete idén 15 online rendezvénnyel járul hozzá az egyesület központi eseményéhez, kapcsolódva ezzel a Magyar Tudományos Akadémia tudományünnepi rendezvénysorozatához.

Egyes rendezvények élő közvetítésben az egyesület YouTube-csatornáján is követhetők, illetve felvételről is láthatók lesznek. Idén 241 szerző 149 előadása hangzik el.

A magyar tudomány napja Erdélyben rendezvénysorozat egyik fő célkitűzése, hogy az erdélyi magyar tudományosság fóruma és eseménye legyen, amely illeszkedik az összmagyar és nemzetközi tudományművelés irányzataiba. Ugyanakkor lehetőséget kínál a kapcsolatteremtésre, a közös kutatások, együttműködések elindítására és folytatására – közölték a szervezők. (MTI)

Erdélyi fiatalokkal forgatott koncertfilmet Molnár Levente

Nemzeti összetartozás címmel forgattak filmet az idei ARTSTART4U mesterkurzuson, amelyet a Molnár Levente által vezetett egyesületek – az Művészeti Alap Értetek és a Class Értékeink Egyesület – ötödik alkalommal rendeztek meg Székelyföldön, a Vámszer Géza Művészeti Népiskolával közösen. A Bethlen Gábor Alap támogatásával megvalósult film a szintén évek óta hagyományos Hazulról hazaiaknak koncert online változata, amelyre idén a járványügyi intézkedések miatt nem kerülhetett sor.

A Nemzeti összetartozás koncertfilm közreműködői azok a fiatalok, akik a felvételeket megelőzően 10 napon át részt vettek a mesterkurzus óráin. A program sokszínű, nagy magyar zeneszerzőink, így Bartók, Kodály és Liszt alkotásai, valamint a komolyzene számos kiemelkedő alakjának művei is felcsendülnek zongorán, fuvolán, hegedűn, és természetesen dalok, operáriák is megtalálhatók az online hangverseny műsorában.

„Nagyon örülök, hogy idén is meg tudtuk szervezni

a kurzust, különösen nagy szükségük volt erre a fiataloknak, akik hosszú ideig csak webkamerán vagy telefonon tudtak zenetanáraikkal értekezni. Biztosan senkinek sem könnyű, de zenét tanulni személyes találkozás nélkül különösen nehéz. A Nemzeti összetartozás koncertfilm egyszerre igyekszik pótolni a Hazulról hazaiaknak gálakoncertet és a mesterkurzust lezáró vizsgakoncertet. Hiszünk abban, hogy a gyakorlati élmények sokat lendítenek a résztvevőkön, most egy forgatás folyamatát is megtapasztalhatták. Csodálatos, hogy 100 év elteltével ebben az évben is magyar szívvel muzsikálhattak tehetségeink. Ahol magyar kultúra van, ott magyarság is van. Az eredménnyel pedig egyszerre adhatunk nekik és a közönségnek is némi lelki táplálékot ezekben a nem mindennapi időkben” – nyilatkozta Molnár Levente Liszt-díjas operaénekes, az egyesületek elnöke.

A felvételek helyszíne a Gyimesi Skanzen és Panzió volt, így a zene mellett a nézők az erdélyi tájak szépségében is gyönyörködhetnek.

A koncertfilm itt érhető el:

https://www.youtube.com/watch?v=DTONb4s_0fM

Erről jut eszembe

Lezajlott a 26. marosvásárhelyi könyvvásár is. Lezajlott? Nem igazán találó a kifejezés ez esetben. Nekem éppen az a zaj, nyüzsgés, zsongás, jövés-menés hiányzott most a legjobban, ami a korábbi rendezvényeken beszippantotta az embert a Nemzeti Színház előcsarnokában és a különböző játék- és bemutatótereken. Évről évre bosszankodtunk közben, hogy milyen felháborító a tülekedés, ezt nem lehet kibírni, a könyvböngészéshez, kóstáláshoz idő kell, de mégiscsak ez teremtette meg a hamisítatlan vásári hangulatot. Az, hogy rég nem látott barátokkal, közeli és távoli ismerősökkel futhattunk össze, és váltottunk pár szót, akár ötször-tízszer is a vásárnapok folyamán, meg az, hogy a helyszínt előzönlötték a vidám, önfelédten csivitelő gyerekek, az írók és műveik megszólaltatói pedig itt is, ott is kíváncsi hallgatóság előtt mondhatták a magukét és így tovább. Na, ezek a vásárhelyzetek, vásárhelyzetek kiharadtak a múlt hét végi eseményesorból, noha a járvány okozta lelombozódott, vészterhes közhangulatban jól fogott volna egy ilyen kedvserkentő lelki dopping. Le kellett mondanunk róla, mint annyi más jó dolgról, nem csak a járványellenes intézkedések miatt, az észszerűség is ezt kívánta. Mégis jó, hogy a könyvvásár szervezői nem mondtak le a könyv vásárhelyi ünnepéről, nem szakították meg a közkedvelt könyves napok sorát. Remélem, hogy jövő ilyenkor újra régi szokásrendje szerint, és mint mindig, újítva s persze tágra nyitott kapukkal fogadhatja a népes közönséget. És magam is megőrizhetem rég berögzült szokásomat, egy év múlva is írhatok a vásár zárultával friss vásári benyomásaimról. Ezzel azt is jelzem, én is szeretném elkerülni a bajt, s másokat is arra biztatok, érezzék jól magukat otthon. Még ha nehéz is visszafogni a készletét az indulásra, járkálásra.

„Otthon vagy” – nyugtattak meg, és próbáltak maradásra bírni az online térbe kényszerült idei könyvvásár szervezői, szereplői is. Rendezvényeiket előben közvetítve, videofelvételeken rögzítve továbbították az érdeklődőknek. Időszerű, érdekes témákról folytattak eszmecsereket a felkért írók, költők, kritikusok, szerkesztők, kiadói munkatársak, több szerző kapott lehetőséget arra, hogy beszéljen új könyvéről, ismét oroszánrészt vállaltak a könyvvásár műsorából a Tompa Miklós Társulat művészei. Aki lemaradt valamilyen élő adásról, utólag több kiesést bepótolhatott. Mindent nem, elvégre nem ülhettünk hosszú órákon át a Gutenberg-galaxis világát figyelve a képernyő előtt. Pláne, hogy a beszélők, vitázók hevületét tompítja a maszkhasznalet. Még a legizgalmasabb mondanó is sokat veszít erejéből, éléből, értelméből, ha a megszólaló arca nem látható, és szemvillanásai, hangjának érzelmi rezgése kevéssé érzékelhető, ha távolodik a kamera. A kötetek tapintható közelsége, a mind szebb és színvonalasabb kiadói újdonságok együttes látványa, esztétikai élvezete, a standoknál szervezett dedikálások élménye, intimitása, a kedvenc szerzők újabb műveinek felfedezése, levadászása mindig külön attrakció volt ezeken a rendezvényeken. Az online kínálat, illetve az ilyen jellegű járatlanság, tájékoztatás miatt sokan éppen ezektől estek el, nem tudták, miképpen és hol vásárolhatnák meg a felmutatott könyvtermést. Ez valószínűleg a kiadók, könyvforgalmazók vásári mérlegében is megmutatkozik. Mindezek ellenére jó, hogy a hagyományteremtő kezdeményezők, a népszerű rendezvénysorozat életetői nem mondtak le az idei könyvforgatagáról. A mostani tanulságok biztosan hasznosíthatók a Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár elkövetkező eseményeinek megtervezésében, lebonyolításában. (N.M.K.)

Adél csendje, szépséglátásból született szabadságtudata a legködösebb időkben sem fakul. Tavaly, a hosszú, őszi séták utolsó évében tobozokat gyűjtött és kötött koszorúba, közben az „arany” évszak egyéb kincseiről – például a szalmavirágokról – sem feledkezett meg, velük díszítette ért gonddal különleges kompozícióit. A négy fal közé szorult új esztendő új inspirációt hozott. Ujjai között tenyérnyi dobozok, karcsú, gömbölyded és „kocka hasú” üvegek öltik magukra azt a harmóniát, amit maszkok mögé rejtett, egyre szürkülő világunkban sokszor hihetetlenül távolinak érzünk.

Amikor barátnőm új szenvedélyéről mesélt, egy szóval sem említette a járványhelyzetet, illetve azt, hogy az otthon töltött hónapok sügét volna meg neki, hogyan lehet teremtő szenvedéllyel megszelídíteni a kiszámíthatatlanul változó, és egyre összébb szürkülő valóságot. Számomra mégis egyértelmű volt, hogy az, amit ő létrehoz, éppen az elszíntelenedő napoknak mond el-

lent. Életről, régi arcokról és az örökké fiatal természetéről tanít, mindarról, ami valaha fontos volt, és tulajdonképpen mindig is az marad.

– A tobozok után hogyan jöttek „képbe” a dobozok, üvegek? – kérdeztem beszélgetésünk elején.

– Felfigyeltem arra, hogy mennyire divatosá váltak a szappanvirágok. Innen jött az ötlet, hogy mi lenne, ha a dobozt, amibe az ilyen ajándékokat csomagolják, szalvétatechnikával díszíteném. Kislánykoromban képeslap- és szalvétagyűjteményem is volt, így talán egy régi nosztalgianak is teret engedtem az új hobbimmal. Kisebb ékszerdobozokat is díszítettem ebben az időszakban, és mindig arra törekedtem, hogy egyedül alkossak. Eladásra is dolgoztam, barátoknak, ismerősöknek pedig ajándékba készítettem díszdobozokat. Ha ismertem a „címet”, igyekeztem a személyiségének megfelelő szín- és

Üvegbe zárt varázs

formavilágot választani. A díszdobozok után jött el az üvegek ideje. Kezdetben szintén kizárólag a szalvétatechnikát alkalmaztam, később saját kezűleg „egyediesítettem” az üvegeket, akvarellal festettem rájuk a mintát, illetve

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

agyagot is használtam a háromdimenziós motívumok készítéséhez. Jó pár ötletet az internetről gyűjtöttem, de saját „találmányaim” is vannak. Több üvegnél a vintage stílusra helyezem a hangsúlyt, szívesen antikolok is. A nagyfiam szerint egyes üvegek „olyan egyiptomi” hatást keltenek, más munkáimon hippis színvilágot fedez fel vagy romantikus, meghitt, „békeidős” hangulatot érzékel a szemlélő. Italos-, üdítő- és befőttesüvegekkel is dolgozom, a forma

gyakran meghatározza a díszítés tematikáját.

– Van egy bizonyos napszak, amikor szívesebben alkotsz, vagy ez teljesen rapszodikus?

– Leginkább hangulatfüggő, hogy mikor ülök le „üvegni”, és mivel nem tömeggyártásról van szó, a munka időtartama is változó. Van amikor pár óra alatt elkészülök egy-egy üveggel, de az is előfordul, hogy egyik nap nekifogok, éjjelig dolgozom, és másnap reggel folytatom. Kellemes, a lekemnek éppen kívánatos zene segíti rendszerint az inspirációt.

– Milyen szerepet tölthetnek be egy lakásban ezek az üvegek?

– A boros-, pálinkásüvegekben ital tárolható, de egyszerű díszítésként is elképzeltető. A befőttesüvegek szívesen változnak kiegészítő, a díszítésükkel egészen különleges fényhatást lehet elérni. De vannak olyan üvegek, amelyek virágtartóként is megállják a helyüket.

– Kialakult egy konkrét célközönséged?

– Elsősorban az olyan igényesebb vásárlóknak készülnek a díszüvegek, akiknek az otthonában az ilyen kézműves tárgyaknak megvan a helyük. Azok, akik szeretik a szépet, tudják értékelni az ilyen munkákat.

– Hogyan tudod értékesíteni az alkotásaidat?

– Létrehoztam egy Facebook-csoportot Adél. Art & Hobby néven, ott népszerűsítem a termékeket. Emellett egy marosvásárhelyi ajándékboltba is adtam be belőlük. Az üvegek alján logóként feltüntettem a becenevem, amit eddig csak a legközelebbi barátaim ismertek. Az „Adus” szó árulja el, hogy ezek az én alkotásaim.

– Gondolkozol-e valami újdonságon a kézműveskedést illetően?

– Különböző, rövid idézetekkel, életbölcsesekkel szeretném az elkövetkezőkben díszíteni az üvegemet. Így még személyesebbé válhatnak, és még többet mondhatnak, taníthatnak annak, aki az otthonába fogadja őket.

Szerkesztő: Benedek István

Az építőipari termelés nőtt az első háromnegyed évben

Az építőipari termelés volumene a nyers adatok szerint 17,6 százalékkal nőtt az első háromnegyed évben az egy évvel korábbihoz képest – közölte hétfőn az országos statisztikai intézet.

A szezonális és naptárhatással kiegészítve a bővülés 19,3 százaléka volt.

A nyers adatok szerinti növekedés főleg a felújításoknak köszönhető, amelyek volumene 56,5 százalékkal nőtt, a karbantartási és javítási munkáké 39,8 százalékkal bővült. Az új építéseknel 6,4 százalékos volt a növekedés. Az épületek típusa szerint az ipari létesítményeknél 19,5 százalékos volt a bővülés, a lakóépületek építése 18,4 százalékkal

nőtt, a nem lakóépületeké 14,2 százalékkal.

Szeptemberben az építőipari termelés volumene a nyers adatok szerint éves összevetésben 18,7 százalékkal nőtt, a szezonális és naptárhatással kiigazított érték szerint 19,2 százalékkal volt nagyobb a tavalyi kilencedik hónapnál. Augusztushoz mérten a nyers adatok szerint 9,8 százalékos növekedést, a kiigazított érték szerint 1,6 százalékos bővülést jegyeztek. Tavaly csaknem 28 százalékkal nőtt a román építőipari termelés a nyers adatok szerint az előző évhez mérten, miután 2018-ban 4,1 százalékkal, 2017-ben 5,4 százalékkal csökkent éves összevetésben. (MTI)

Jövőben gazdasági válság?

A koronavírus hatása az építőiparra

A koronavírus-járvány egyre jobban kihat gazdasági-társadalmi életünkre. A veszteségek között van az építőipar is. Az alábbiakban arról érdeklődünk, hogy miként hatott a pandémia erre a gazdasági ágazatra.

Gödry Detti

A marosvásárhelyi – építkezésbeli tervezéssel foglalkozó – Arhing Kft. vezetője, dr. Szekeres Balogh Gerő szerkezeti mérnök elmondta, hogy nem csökkentek a megrendelések, csak a szigorító intézkedések miatt eltolódott egyes munkálatok kivitelezési határideje.

– A tavaszi szigorú kijárási tilalom idején nehezen tudtunk eljutni Craiova megyébe, ahol két műemléket restaurálunk, és Vajdahunyadra, az utóbbi településen a történelmi vár felújításán dolgozunk. Ezenkívül több óvodát, isko-

lát és sportlétesítményt renoválunk. Mivel országsszerte ismert, elismert cég vagyunk, nem csökkent a munka volumene, csak nagyon nehezen tudtuk betartani a határidőket, és a távolság is akadályozta a munkát. A szigorítások lazítása után könnyebb volt dolgozni a vajdahunyadi, a fogarasi és a gyulafehérvári várnál. A munkatelepeken tapasztaltuk, hogy az ott dolgozók féltek kapcsolatba kerülni velünk, egymással, és talán ezért is akadozott a munka.

Mint ismeretes, a kormány ajánlatára egyre többen otthoni munkára kényszerültek. S bár sok mindent meg lehet oldani a számítógép segítségével, egyes felszerelések hiánya miatt akadtak nehézségek, különösen a tervezőirodában.

– Ifj. Szekeres Balogh Gerő, az Arhing Kft. szerkezeti mérnöke elmondta, hogy az otthoni munka megnehezítette és lassította a folya-

matokat, mert nem lehet úgy dolgozni, mint a munkahelyen, ahol minden szükséges eszköz a rendelkezésükre áll. Dr. Szekeres Iolanda műépítész, az Arhing Kft. aligazgatója hozzátette, a karantén miatt csökkent a bevételük, mert kevés munkát tudtak felvállalni. Kevesebb magánszemély fordult hozzájuk, mivel a megrendelők féltek a fertőzéstől. Hegedűs Noémi, a Noarh Projekt Kft. műépítész az azt mondta, nem érződött annyira a koronavírus hatása, emiatt nem csökkentek a bevételei, mivel többnyire középületekkel foglalkozik, és annyi munkát vállalt el, amennyit el tudott végezni. Azoknál a tervezőknél, akik inkább magánházakkal, magánépületekkel foglalkoztak, csökkent a forgalom, mert az ügyfelek nem mertek belefogni az építésbe, hogy ne fertőzödjének meg a munkásoktól, emiatt hozzá se fogtak.

– Az építőanyag-vásárlást illetően Czerán Csaba mérnök, a Turbo-Trans Kft. vezetője azt mondta, hogy volt egy időszak, amikor megnőtt a bevételük. Úgy tűnt, a hozzájuk fordulóknak igyekeztek minél előbb befejezni a már megkezdett építkezéseket, és ehhez vásároltak építőanyagot, attól tartva, hogy a megszorító intézkedések miatt a hatóságok bezárhatják a lerakatokat. Czerán Csaba hozzátette, a járvány miatti gazdasági válság az építőipart sem kerüli el, várhatóan jövőben kevesebben építkeznek majd, és ezt mindenki megérzi a szakterületen.

Illusztráció

Fotó: Nagy Tibor

Korszerű tejfeldolgozó üzem nyílik Szászrégenben

Szászrégenben nemsokára megnyitják a volt megyei tejfeldolgozó vállalat helyén létesült korszerű üzemot, amelyet az erdőlibánfalvi Mirdatod Prod Kft. működtet. Az egykori állami üzemot nem tudták értékesíteni, így a rendszerváltás utáni közel 30 év alatt tönkrement. A cég három évvel ezelőtt vásárolta meg a telephelyet, amelyet 5 millió eurós saját beruházással és 2,5 millió pályázati pénzen újítottak fel.

Vajda György

A napokban olaszországi szakemberek tesztelték a berendezéseket. A tervek szerint naponta 200.000 liter tejet dolgoznak fel, 70%-ban sajtjéleket, 20%-ban tejsavóterméket (joghurt, kefir stb.) állítanak elő, 10%-ban tehéntejet palackoznak. Nyáron pedig, kísérleti jelleggel, juh- és kecsketejet is feldolgoznak.

Jelenleg a Mirdatod Prod Kft. tejfeldolgozó üzemot Erdőlibánfalván van, 171 alkalmazottat foglalkoztatnak. 70-75.000 liter tejet dolgoznak fel naponta, amelyet két megyéből, mintegy 1800 gazdától szállítanak be, nagy részük (83%-ban) olyan kisgazda, aki 1-5 szarvasmarhát tart.

Az üzemvezető Nicu Aurel Bumb mérnök az erdőlibánfalvi üzemben elmondta, hosszú út vezetett a lerobbant szászrégeni gyáregység megvásárlásához, korszerűsítéséhez. Az üzleti vállalkozást 1994-ben indították, amikor az erdőlibánfalvi Todoran David és Cornelia otthon egy 50 literes üstben, nagyrészt a közvetlen szomszédoktól összegyűjtött tehéntejből, elkészítette az első sós túrót, amelyet a görgényoroszfalvi sós kútból származó lében érleltek. Először a környékbeli településeken, majd a közeli városban értékesítette a túrót, később a bukaresti piacokon is árulta. Az évek során tágult a kör. Egyre több – nagyrészt kisgazdaságokból származó – tejet vásároltak fel, a forgalmazói hálózat bővült, a piacokról eljutottak az élelmiszerboltokig, majd a szupermarketekbe is. Az alapanyag

80%-a még mindig a Görgény völgyéből származik, a legelő és a kaszálók különleges flórájának köszönhetően a készterméknek más lesz az íze. Annak ellenére, hogy 100%-osan biotermékeket állítanak elő, sokáig nem kértek bizonyítványt. Végül 2008-ban az egyik sajtot biotermékként levédtek. A cég 2007-ben egymillió eurót nyert egy vidékfejlesztési pályázaton. Ebből sikerült korszerű berendezést vásárolni, és feljavították a feldolgozóüzem munkakörülményeit. A beruházást követően megnőtt a termelés, és többféle terméket készítettek, amelyekkel már hazai és nemzetközi vásárokon, piacokon is megjelentek. Egy ilyen nemzetközi vásáron került fel annak az ötlete, hogy a sós túrót földrajzi eredetvédelemmel lássák el. Az ötlettől a kivitelezésig közel öt évet tartott a bürokratikus út, egy évet a görögökkel kellett pereskedni a név miatt, ugyanis a román telemea szó igen hasonló az általuk használt telemisre, és ez megtevesztheti az uniós vásárlókat, ugyanakkor igazolták, hogy náluk régebben állítottak elő sós túrót, mint Romániában. Újabb egy év után tisztázták a helyzetet. Az első felvetést azzal cáfolták a libánfalviak, hogy a Görgény völgye legelőinek sajátos flórája és a sós kútvíz összetétele miatt sehol máshol nem lehet olyan túrót előállítani, mint nálunk. Az előállítás történetét sikerült igazolni azzal, hogy Konstancán előkerült egy dokumentum, amely szerint Dacia római fennhatósága alatt sós lébe áztatott fehér túrót szállítottak a birodalom más vidékeire. A hosszas huzavona után végül 2016. március 13-án kapták meg az uniós földrajzi eredetvédelmet.

Am ebből nem származik előnye a cégnek. Talán az, hogy ismertté vált az egység, és egyre többen fordulnak hozzájuk. De nem annyira a név, inkább a minőség mérvadó. Ha az eredetvédett terméket drágában kínálják, nem veszik az emberek. Ezt már kipróbálták a minősített biosajttal, ami iránt ezt követően nem nőtt meg a kereslet. A hozzájuk hasonló kapacitású üzemek közül sok megbukott, mert az előállítási időt csökkentve, nagyobb mennyiségben állítottak elő tejtermékeket, a minőség rovására, és nem tudták tartani a lépést.

– Ahhoz, hogy a miénk és az ehhez hasonló vállalkozások jól működjenek, az egészséges táplálkozásra kell nevelni az ifjabb nemzedéket, hogy fogyasszák a jó minőségű, adalékanyagok nélküli termékeket. És ami nagyon fontos: nem Romániában előállítottat, hanem hazait vásároljanak. A kettő nem ugyanaz. Mert míg az egyiket akár külföldről hozott alapanyagokból hazai üzemben állítják elő, addig az utóbbit kizárólag hazai nyersanyagból készítik. Ha a tejtermékre

(sajtjélek) akkor láttak tejet, amikor üzletbe szállításukkor a tehergépkocsi elhajtott egy tehéncsorda mellett.

Pontosan az akadályozza meg a minőségi hazai termék külföldi forgalmazását, hogy nem tesznek bele tartósítószeret, ezért hamar lejár a szavatossági ideje. Termékeik csupán 7%-a jut az EU tagállamain túl, a többit, mintegy 80%-ban, a belpiacon, illetve Bulgáriában, Németországban és Magyarországon értékesítik, köztük a sós túrót, amely sajátos

Fotó: Nagy Tibor

gondolok, akkor a fogyasztók mindenekelőtt azt keressék a szupermarketek polcain, amelyhez „a romániai paraszt izzadsága tapad”. Mert ha ilyen termékeket vásárolnak, akkor gyerekeiknek lesz itthon munkahelye, és nem mennek bérmunkásnak, szolgának egy olyan országba, ahonnan majd az olcsó, rossz minőségű terméket importáljuk – mondja Nicu Aurel Bumb üzemvezető, majd viccesen hozzátette: a külföldi tejtermékek jóval olcsóbbak, mint a hazai kisgazdák kézműves termékei, amiben követhetően minden, ami kell, megtalálható, míg az előbbieket

receptjének köszönhetően tartósabb árucikknek minősül. A szászrégeni egységben több olyan terméket gyártanak majd, amelyeket a szupermarketek is forgalmaznak. Közel egymillió eurós beruházással felújítják az erdőlibánfalvi egységet is, ahol a már eddig is előállított és a céget közismertté tett termékeket készítik. Természetesen továbbra is itt készül majd az erdőlibánfalvi sós túró (telemea), hiszen a hagyomány és az uniós védelem erre kötelezi a céget. A tervek szerint a régi üzemot a decemberi ünnepek előtt szeretnék felavatni.

Vannak olyan dolgok, amelyeket nehéz felfogni

Egy éve hunyt el Klosz Péter

Nagy-Bodó Szilárd

Klosz Péterrel először 2011 nyarán találkoztam, amikor egy osztálytársam ajánlására elmentem egy edzésre. Akkor még nem tudtam, nem tudhattam, hogy ez a találkozás egy életen keresztül el fog kísérsni. Már az első alkalomkor kiderült, hogy Péter nemcsak edző, hanem barát, társ, mentor, és ha kell, póta is. Az első benyomásom nem is lehetett volna jobb, és később sem csalódtam benne, egyszerűen nem lehetett csalódnia benne, óriási, tiszta szívű és a végletekig becsületes ember volt. Olyan, aki mindenét odaadta, és ezt szívből tette. Nem kellett kérni, kérés nélkül is mindent megtett. Nem volt olyan ember, aki rosszat mondott volna róla, mert nem lehetett. Nem túlzás azt állítani, hogy Pétert mindenki szerette és tisztelte. Volt is amiért.

Visszaemlékszem az első sítáborra. Egyáltalán nem tudtam sízni, még síléc sem volt a lábamon azelőtt. Maroshévízen, a sítáborban, a pálya tetején Péter csak annyit mondott viccesen, hogy próbáljak meg nem elütni senkit. Összejött, bár inkább a hátamon csúsztam lefelé, mint a léceken, de nem adtam fel. Ezt Péternek köszönhetem, nem hagyta, hogy feladjam, ott állt mellettem, és minden esés után együtt neveltünk. Velem együtt nevetett, nem rajtam. Ez pedig nagy különbség. Segített felállni és elindulni, ezt legalább százszor eljátszottuk, végig ott volt mellettem. Egyszer, egy rosszul sikerült kanyarodás során elütöttem az unokaöccsét, Endrét, aki szintén azon fáradozott, hogy ne a hátamon, hanem a léceken csússzak. Ebből sem lett harag, közösen elneveltük. Bár soha nem lettem profi síző, a tábor végére esés nélkül le tudtam ereszkedni a nagy pályán. Ezt Péternek és Endrének köszönhetem. Egyikük sem volt szakképesített síoktató, de meggyőződéssel állítom, hogy sokan elbújhatnak mellettük, mások biztos lemondtak volna rólam, de ők nem tették.

Péter nemcsak a sportra nevelt, hanem az életre is. Gyermekkoromban nem szerettem sehova menni a szüleim nélkül. Többnapos osztálykirándulásokon is alig vártam, hogy hazaérjek. Azonban amikor Péterrel mentünk valahova, alig vártam az indulást, számoltam a napokat, és a táborok is egy szempillantás alatt lejártak. Nemcsak sport volt a táborokban, hanem nagy beszélgetések,

viccelődések, csínytevések és őszinte öröme is. Az egyik sítáborban befogkrémeztük Pétert, aki úgy állt bosszút, hogy másnap a pálya alján csokis kiflivel dobált meg minket. Ez volt számára a szó szerinti édes bosszú. Ez is megmutatja, hogy milyen ember volt, nem költött fel minket hajnalban, és tett oda edzeni a hidegben, inkább csokis kiflivel dobált meg. Mindenki szeretett vele menni. Az egyik táborban leestem, és megfájdult a kezem, meg is dagadt. Maroshévízen voltunk, a szüleim eljöttek utánam, de úgy mentem haza, hogy ha nincs semmi baja a kezemnek, még aznap visszavisznek. Sajnos volt. De egy napra még törött kézzel is visszamentem a táborba.

Visszaemlékszem a 2012-es Aquamaratonra a ma már nem létező ballonban. Péter a 24 órás verseny alatt egy percet sem pihent, vagy minket figyelt úszás közben, vagy ő maga úszott. De nem hagyott minket felügyelet nélkül. Egy másik úszáshoz kapcsolódó történet: kitaláltuk, hogy reggel 6-kor elmegyünk úszni. Ő és én, más jelentkező nem volt. Hazamentem, és közöltem, hogy másnap 5-kor költsenek fel, mert reggel megyek Péterrel úszni. Először azt hitték, viccelek, de rájöttek, hogy nem. Nagyon hideg tél volt, édesapám meg is jegyezte, hogy szerinte másnap reggel egy hóembert fognak találni az uszoda előtt – Péterre

gondolt. Nem lett igaza. Bár nagyon álmosan, de elmentem reggel úszni Péterrel.

Neki köszönhetem, hogy befejeztem az első triatlonomat. Sem én, sem a szüleim nem hitték, hogy valaha képesek leszek eljutni a célba, de nem adtam fel, ezt is Péternek köszönhetem.

Köszönöm, Péter, hogy ott voltál mellettem, mellettünk, köszönöm, hogy edző, mentor, póta és barát voltál, köszönöm, hogy megtanítottál arra, hogy nem szabad feladni, köszönöm, hogy megmutattad nekem, milyen, amikor egy ember tiszta szívvel cselekszik, köszönöm a beszélgetéseket, a rengeteg közös

élményt, a versenyeket, a táborokat, a jutalompólót, amit mindig büszkén viseltem és teszem ezután is. Köszönök mindent, Pétert! Sokat köszönhet neked a romániai triatlon és egy seregnyi mára felnőtt gyermek, akik mellett ott voltál, akik bármikor felhívhattak, akiknek kijelölted az útját mint a legjobb pályajelölő.

Hihetetlen, hogy már eltelt egy év. Elmentél, elszaladtál tőlünk, egy szebb és jobb helyen vagy, csak kár, hogy ilyen hamar, ilyen gyorsan. Péter, soha nem felejtünk el! Az emléked örizzük, és vigyázunk az örökségedre. Soha nem érhetünk a nyomodba, de mindent megteszünk, hogy továbbra is mosolyogva nézz le ránk onnan fentről. Engedd meg nekem, hogy most a Kvab zenekar Emlékeső című zeneszámaival zárjam ezeket a sorokat: „Emlékfelhők borítják be az eget, összeérnek s megöntözik a földet. Emlékeső hullik lassan a földre...” Pont úgy esnek az esőcseppek a földre, ahogyan most a mi könnyeink. Isten nyugtasson! Soha nem felejtünk el!

Klosz Péterről a Marosvásárhelyi Rádió Összhang című műsorában is megemlékezik Klosz Viktor, Szász Attila, Vadadi Tekla Anna, Paul Groves és Nagy-Bodó Szilárd november 18-án 18 órától.

Még mindig rengeteg a tennivaló

(Folytatás az 1. oldalról)

ezért az eddigiekhez hasonlóan minden pályázati kiírásra megpróbálnak jelentkezni. Elsősorban élvez a jeddi csatorna-rendszer befejezése és kiterjesztése Kebele, Kebeleszentivány és Marosagárd településekre, továbbá az összes helyi utca leaszfaltozása és a község képének javítása. Azt szeretné, ha a tanácsosokkal együtt a most elkezdett mandátum végén felemelt fejjel állhatnának a lakosság elé. Függetlenül a nemzetiségi vagy politikai hovatartozástól, mindenki véleményét, ötletét, építő kritikáját hasznosítani fogják – ígerte beiktatása után a polgármester.

„Nincsenek éles váltások”

Az elmúlt négy évben elkezdett beruházások folytatása várható Szovátán, hiszen ennyi idő alatt nem sok mindent lehetett megvalósítani: sok terv van előkészületben vagy a versenytárgyalás szintjén – válaszolta a második mandátumát kezdő *Fülöp László Zsolt* szovátai polgármester, amikor terveiről faggattuk.

Nagyon fontosnak tartja a közösségépítést,

ami nem kifejezetten anyagi vonzatú kérdés. – Ha elérjük, hogy szebbé, jobbra váljon a település, és azt mindenki magáénak érzi, már az is közösségépítés. Nagy hangsúlyt kell fektetni kultúránk, értékeink megőrzésére, népszerűsítésére is – taglalta az előljáró.

A városban nagyon fontos az egzisztencia fenntartása, ezért figyelni kell az ipari létesítményekre: Szovátán nagy múltja van a fa- és a tejfeldolgozásnak, de más lehetőségekre is szükség van, hogy több lábbon álljon a város. Látható, hogy a turizmus mint a legfontosabb iparág mennyire sérülékeny, kiszolgáltatott.

Infrastrukturális téren zajlanak a megkezdett beruházások, az utcák járőfelületének korszerűsítése, ugyanakkor óriási tervek is dolgoznak, az elmaradt és tönkrement víz- és szennyvízhálózat kiépítését, korszerűsítését tervezik, remélik, hogy erre is támogatást nyernek. Átadás előtti munkák is vannak, például az óvoda. Sok beruházást illetően a szerződés kötésre várnak a városban és a fürdőtelepen, folyik a versenytárgyalás az amfiteátrum építójének kiválasztására, az Aquapark terve be van nyújtva, de még nem

Szováta hamarosan új óvodát adnak át

Mezőcsávás: a vezetékes infrastruktúra építésének befejezése a cél

nyert. Jó hír viszont, hogy hamarosan támogatási szerződést kötnek a városközpont rendezésére és az ötszáz fős kulturális központ megépítésére. Ezt már nagyon várja minden helybeli, nagy szükség van rá – sorolta a legnagyobb tervezett és várható beruházásokat a polgármester.

Tervekből és munkából nincs hiány

Az elkezdett vagy előkészített beruházások megvalósítására és beindítására összpontosít a következő négy évben Erdőszentgyörgy polgármestere is. *Csibi Attila Zoltán* kapásból tucatnyi projektet tud felsorolni, amelyet harmadik előljárói megbízatása idején tervez megvalósítani: folyik a Dózsa György úti iskolaépület bővítése, jól haladnak az idén elkezdett és 22 utca teljes korszerűsítését célzó beruházással, egy több mint másfél hektáros park is épül. A közeljövőben elkezdődik a városi kórház bővítése, korszerűsítése, új eszközökkel való ellátása, a szakorvosi ellátás fejlesztése, hatszoptos óvoda, tanuszoda, sportcsarnok és járda épül a Dózsa György úton. Továbbá parkosítják a Rhédey-kastély udvarát, beindítják a bölcsődei oktatást a már elkészült épületben, tisztázzák a tömbházlakások tulajdonjogát, szabadidő- és foglalkoztatóközpontot indítanak, de kiterjed a figyelmük Rhédey Klaudia naplójának magyar nyelvre fordítására és kiadására, a helyi turisztikai kínálat bővítésére is.

Nagy beruházásokat fejeznek be

Elsősorban a folyamatban levő két nagy projektet kellene befejezni Mezőcsávás községben: Mezőmésesen, Mezőkölpényben és Bazédon folyik a vízvezetés, amit az év végéig be is fejeznek, így a nyolc települést magába foglaló község ezt a megvalósítást kipipálhatja. Hátravan azonban a csatornahálózat kiépítése. A munkát tavalyra kellett volna befejezni, azonban a rossz minőség miatt kénytelenek voltak szerződést bontani a kivitelezővel, jelenleg folyik az újabb köz-

beszerzési eljárás – részletezte *Szabó József Levente* polgármester. Ha ezt a beruházást véglegesítik, a községközpontban újjáépítenék a járdákat. Már rendelkeznek előtanulmányokkal, az év végére a tervek is elkészülnek, amelyekkel kormány- vagy európai forrásokra pályáznának, hogy Mezőcsáváson, Mezőfelében és Mezőszabadon leaszfaltozzák a helyi utcákat. A szabadi és szabédi iskolaépületek felújítása is tervben van, és szeretnének állandó szolgálatot beindítani a községi önkéntes tűzoltóságnál – sorolta elképzeléseit a polgármester.

A kisközségekben is sok a tennivaló

Kibéd önkormányzata két pályázatot nyújtott be az Országos Beruházási Társasághoz: a hátralevő 38 kisebb-nagyobb utcát leaszfaltoznák a faluban, valamint egy iskolai sporttermet építenének, ha megkapják a támogatást. Ötödik mandátuma idején *Dósa Sándor* előljáró egy nappali idősfoglalkoztató központot is szeretne építtetni, átrendezik a parkot, illetve a tekepályát felújítják. Ezek a prioritások, de van tervük a falumúzeum átalakítására is. Az egészségügyi központ helyiségeit bérbe adják család- és szakorvosi, valamint gyógyszerészeti célra, de hosszabb távon mentőállomás létesítésében és állandó orvosi ügyelet biztosításában gondolkodnak.

Csikfalva községben a kiépített csatornahálózat üzembe helyezése, Csikfalván egy új művelődési otthon és egy foglalkoztató központ építése, valamint a sportbázis befejezése, az orvosi rendelő korszerűsítése *Balogh István* polgármester (ötödik megbízatását tölti) tervei között szerepel. A községi utcahálózat leaszfaltozása és a járdaépítés is ugyanilyen fontos, de a folyamatban lévő munkálatokat – mint három művelődési otthon és ugyanennyi tanintézet felújítása és a jobbágyfalvi iskolaépület felhúzója – is a következő időszak legfontosabb feladatai között tartják számon.

Újabb magyar nyelvű mezőgazdasági portál

A marosvásárhelyi Pro Economica Alapítvány indítványozására magyar nyelven is olvasható lesz Románia egyik legnépszerűbb mezőgazdasági portálja, az Agroiintelligenta. A rendszeresen megbízható szakinformációkat közlő Agroiintelligenta Csoport a felmérések szerint a romániai mezőgazdasági sajtó élén áll, idén eddig havonta átlagban 1,5 millió olvasója volt.

Az Agroiintelligenta Egyesület nevéhez fűződnek a romániai gazdálkodókat érintő legfontosabb információs kampányok, ugyanak-

kor napirenden tájékoztatja a gazdákat a megjelenő hazai és EU-s jogszabályokról, pályázati lehetőségekről, rövid riportjaiban hírt ad a gazdaéletéről. Az együttműködési lehetőség a Pro Economica Alapítvány által 2019-ben Sáromberkén megszervezett Agro-Mania nagyszabású nemzetközi mezőgazdasági kiállításon merült fel, ahol jelen volt az Agroiintelligenta főszerkesztője, Vlad Macovei is.

A Pro Economica Alapítvány fennállása óta több ezer gazdával és mezőgazdasági ágazatban dolgozó vállalkozóval teremtett kapcsolatot. A beszélgetések során merült fel az igény, hogy szükségük van arra,

hogy napirenden legyenek az agráriumot érintő kérdésekkel, többek között hiányolták, hogy későn jutottak el hozzájuk a bukaresti döntésekről szóló információk, és így szűkülnek azok a lehetőségek, amikor bele tudnak szólni ezek alakulásába. Az AgroMania Expo szervezésekor Vlad Macovei csapattárol és az általuk működtetett agroiintel.ro oldalról kiderült, hogy mindezekben tudnak segíteni, hiszen náluk naprakész információk gyűlnek össze, és hatékonyan kiállnak a gazdák érdekeiért.

– Úgy éreztük, hogy ha mindez magyar nyelven is elérhető lesz, akkor nemcsak egy újabb hírportált

hozunk létre, hanem bővítjük az érdeklődőkhöz való elérés lehetőségét is a magyar gazdák számára – nyilatkozta *Kozma Mónika*, a Pro Economica Alapítvány elnöke.

Az együttműködés kapcsán Vlad Macovei többek között elmondta, örül annak, hogy megvalósíthaták a közös projektet. Megköszönve a Pro Economica Alapítvány döntéshozóinak nyitottságát és bizalmát, kifejtette, „a siker ismét bizonyítja az Agroiintelligenta Csoport képességét arra, hogy releváns és hatékony partneriségeket építsen ki a gazdák tájékoztatásáért, támogatásáért”.

A magyar portál az agroiintel.ro-hoz tartozó link lesz a *Hirek Agro-*

intelligenta elérhetőségen, ahol a magyar gazdák anyanyelvükön olvashatják a legfontosabb információkat mezőgazdasági témában. A heti hírlevelet bővítik majd a hirek.agroiintel.ro elérhetőséggel, ahol az Agro-Mania szolgáltatásait is népszerűsítik, és célzott médiakampányokat szerveznek a gazdáknak.

Az érdeklődők tehát a www.hirek.agroiintel.ro internetes elérhetőségen kapcsolódhatnak be a médiaszolgáltatásba, ahonnan, miután feliratkoztak, rendszeresen értesítést kaphatnak e-mailben az újdonságokról és a legfrissebb hírekről. (vagy)

Győzelemre ítéltetett a román csapat

Románia győzelemre van ítéltve az Észak-Írország elleni, ma esti mérkőzésen, amelyet a labdarúgó Nemzetek Ligája B osztálya 1. csoportjának 6. fordulójában rendeznek. A sportági szövetség ugyanis célként jelölte meg a csapat számára, hogy a világbajnoki sorsolásra a második kalapba kerülést érő világranglistás helyezést érjen el.

Az Észak-Írország elleni idegenbeli siker ugyanakkor szükséges, de nem elégséges feltétele, hogy a föderáció kívánsága telje-

süljön. Miközben tegnap lapzártáig nem érkezett hír az Európai Labdarúgó-szövetségtől (UEFA) a törölt norvég meccs kapcsán (két változatról beszéltek fociberkekben, a valószínűbb szerint Románia 3-0-ra megnyerte a mérkőzést, a kevésbé valószínű szerint az UEFA sorsolással dönti el az eredményt az 1-0, 0-0, 0-1 hármasból – a szerk.), ahhoz, hogy a román csapat a második értékcsoportba kerüljön, további feltételeknek kell teljesülniük. Éspedig, hogy Szlovákia és Oroszország ne nyerjen Csehország, illetve Szerbia ellen.

Belfastban közönség előtt léphet pályára a román csapat, ugyanis a hatóságok engedélyezték, hogy ezer néző helyet foglaljon a lelátón, és a házigazdákát buzdítsa. A járványügyi szabályozás szerint a vendégcsapatnak nem lehetnek drukkerai a stadionban.

Az Észak-Írország – Románia mérkőzés, amelyen a svájci Sandro Schärer bírászkodik majd, 21.45 órakor kezdődik, a Pro TV élőben közvetíti.

Fotó: Inquam

A csoport állása

1. Ausztria	5	4	0	1	8-5	12
2. Norvégia	4	3	0	1	11-3	9
3. Románia	4	1	1	2	4-8	4
4. Észak-Írország	5	0	1	4	3-10	1

Tokmac az új norvég keretben!

Vadonatúj kerettel, de elutazott Ausztriába a norvég labdarúgó-válogatott, amelynek szerdán Bécsben kell pályára lépnie a Nemzetek Ligájában.

Az északi csapat szombaton éppen a repülőtérré tartott, hogy elinduljon a Románia elleni vasárnapi összecsapásra, amikor a helyi egészségügyi hatóságok megállították a küldöttséget, és nem engedték, hogy távozzon az országból. A teljes keretet tíz nap karanténra kötelezték, mivel a védő Omar Elabdellaoui koronavírusteresztje korábban pozitív lett, így a románok elleni NL-találkozó végül elmaradt.

Az új keretbe bekerült a Ferencváros labdarúgója, Tokmac Nguen is. A kenyai születésű, ám norvég állampolgárságú játékos korábban az északiak U18-as és az U19-es válogatottjában is pályára lépett, a felnőttek között azonban még nem szerepelt.

A csapatot az U21-es válogatott szövetségi edzője, Leif Gunnar Smerud irányítja az osztrák fővárosban. A norvégok a csoport első helyét is megszerezhetik Ausztriában, ehhez legalább 2-1-re kellene nyerniük – az 1-0 idegenben szerzett gólok miatt kevés lenne – a kvartettet vezető osztrákok vendégként.

A portugálok vereségével nem lesz címvédés

A címvédő portugál labdarúgó-válogatott egygólos vereséget szenvedett a világbajnok francia csapattól, amely így az utolsó forduló eredményeitől függetlenül megnyerte a csoportját a Nemzetek Ligája élvonalában.

A két együttes – amelyek a jövő nyári Eb-n a magyarokkal szerepelnek azonos csoportban – egyaránt tíz ponttal várta a találkozót, így az N°Golo Kante góljával győztes franciák három ponttal elhúzták a riválisuktól, ráadásul mivel októberben gól nélküli döntetlen született, az egymás elleni eredményeknek köszönhetően meg is nyerték a négyest. Ez azt is jelenti, hogy az Európa-bajnok portugálok a Nemzetek Ligájában nem védhetik meg a címüket, mert Franciaország jutott a jövő őszi négyes döntőbe. A két nemzeti együttes június 23-án a Puskás Arénában is megküzd egymással az

Eb csoportkörének harmadik fordulójában, illetve előtte mindkettő szintén Budapesten csap össze a társházigazda magyarokkal is.

Keserédesre sikerült a csapatkapitány Sergio Ramos rekorddöntése a spanyol válogatottban. A Real Madrid védője 177. alkalommal öltötte magára a címeres mezt, ezzel az olasz Gianluigi Buffon európai válogatottsági csúcscsúját múlta felül, csak hogy a Svájc ellen 1-1-es döntetlennel záruló mérkőzésen két büntetőt is kihagyott. A világ- és kétszeres Európa-bajnok Ramos 2005-ben mutatkozott be a spanyol együttesben, és a 2008-as kontinensbajnokságot megnyert csapatból már csak ő a keret tagja. A 34 éves futballista a közelmúltban kijelentette, hogy a jövő nyárra halasztott Európa-bajnokságon, sőt a tokiói olimpián is szeretne pályára lépni.

Eredményjelző

Nemzetek Ligája, 5. forduló:

A divízió:

* 1. csoport: Olaszország – Lengyelország 2-0, Hollandia – Bosznia-Hercegovina 3-1. Az állás: 1. Olaszország 9 pont, 2. Hollandia 8, 3. Lengyelország 7, 4. (kiesett) Bosznia-Hercegovina 2.

* 2. csoport: Dánia – Izland 2-1, Belgium – Anglia 2-0. Az állás: 1. Belgium 12 pont, 2. Dánia 10, 3. Anglia 7, 4. (kiesett) Izland 0.

* 3. csoport: Svédország – Horvátország 2-1, Portugália – Franciaország 0-1. Az állás: 1. (és négyes döntőbe jutott) Franciaország 13 pont, 2. Portugália 10, 3. Horvátország 3 (7-13), 4. Svédország 3 (3-9).

* 4. csoport: Svájc – Spanyolország 1-1, Németország – Ukrajna 3-1. Az állás: 1. Németország 9 pont, 2. Spanyolország 8, 3. Ukrajna 6, 4. Svájc 3.

B divízió

* 1. csoport: Ausztria – Észak-Írország 2-1.

* 2. csoport: Szlovákia – Skócia 1-0, Csehország – Izrael 1-0. Az állás: 1. Skócia 10 pont, 2. Csehország 9, 3. Izrael 5, 4. Szlovákia 4.

* 3. csoport: Magyarország – Szerbia 1-1, Törökország – Oroszország 3-2.

* 4. csoport: Bulgária – Finnország 1-2, Wales – Írország 1-0. Az állás: 1. Wales 13 pont, 2. Finnország 12, 3. Írország 2, 4. Bulgária 1.

C divízió:

* 1. csoport: Azerbajdzsán – Montenegró 0-0, Ciprus – Luxemburg 2-1. Az állás: 1. Montenegró 10 pont, 2. Luxemburg 9, 3. Azerbajdzsán 5, 4. Ciprus 4.

* 2. csoport: Észak-Macedónia – Észtország 2-1, Grúzia – Örményország 1-2. Az állás: 1. Észak-Macedónia 9 pont, 2. Örményország 8, 3. Grúzia 6, 4. (kiesett) Észtország 2.

* 3. csoport: Moldova – Görögország 0-2, Szlovénia – Koszovó 2-1. Az állás: 1. Szlovénia 13 pont, 2. Görögország 11, 3. Koszovó 2, 4. Moldova 1.

* 4. csoport: Albánia – Kazahsztán 3-1, Fehéroroszország – Litvánia 2-0. Az állás: 1. Fehéroroszország 10 pont, 2. Albánia 8, 3. Litvánia 5, 4. Kazahsztán 4.

D divízió:

* 1. csoport: Lettország – Feröer szigetek 1-1, Málta – Andorra 3-1. Az állás: 1. Feröer szigetek 11 pont, 2. Málta 8, 3. Lettország 4, 4. Andorra 2.

* 2. csoport: San Marino – Gibraltár 0-0. Az állás: 1. Gibraltár 7 pont, 2. Liechtenstein 4, 3. San Marino 2.

Szerb segítséggel csoportelső is lehet a magyar csapat a Nemzetek Ligájában

Az Európa-bajnokságra kijutott magyar labdarúgó-válogatott a csoportelsőséget is megszerezheti a Nemzetek Ligája másodosztályát jelentő B divízióban, ez pedig világbajnoki pótszelejtezős helyet is érhet. A jelenleg második magyarok akkor kerülnek az élre, ha több pontot szereznek hazai pályán a törökök ellen, mint a listavezető oroszok Szerbiában.

Marco Rossi szövetségi kapitány, aki koronavírussal megbetegedése miatt továbbra sem ülhet le a kispadra, a múlt csütörtökön Izland ellen sikerrel megvívott pótszelejtezőn pályára küldött kezdőcsapatából már öt játékosal nem számolhat. Gulácsi Péter, Willi Orbán és a csapatkapitány Szalai Ádám sérülés, míg Sallai Roland és Szoboszlai Dominik a német és az osztrák karantén szabályok miatt hagyta el idő előtt az edzőtábor.

A magyarok semmiképpen sem számíthatnak könnyű mérkőzésre, ennek oka pedig nemcsak a sok kulcsjátékos, illetve Marco Rossi és a másodedző Cosimo Ingegno hiányzása, hanem az ellenfél valószínűsíthető motiváltsága is. A törökök ugyanis akár ki is eshetnek, illetve szintén megszerezhetik az első helyet. Utóbbihoz nekik mindenképpen győzniük kellene a Puskás Arénában, emellett bízni az oroszok

Sigér Dávid (j) és a szerb Luka Jovic a labdarúgó Nemzetek Ligája B divíziójában játszott Magyarország – Szerbia mérkőzésen a Puskás Arénában, november 15-én. Fotó: MTI/Koszticsák Szilárd

belgrádi pontvesztésében. A kiesés akkor fenyegeti a török csapatot, ha alulmarad a magyarokkal szemben, miközben a szerbek legyőzik az oroszokat.

Az sem segíti a magyar együttest, hogy a koronavírus-járvány miatt

ezúttal sem számíthat a szurkolók segítségére, bár zárt kapuk mögött egészen jó a mérlege: öt győzelem és két döntetlen mellett mindössze egyszer kapott ki.

Rossi távollétében az U21-es válogatottat irányító Gera Zoltán ül

A csoport állása

1. Oroszország	5	2	2	1	9-7	8
2. Magyarország	5	2	2	1	5-4	8
3. Törökország	5	1	3	1	6-6	6
4. Szerbia	5	0	3	2	4-7	3

Azonos pontszám esetén az egymás elleni eredmény rangsorol.

majd a kispadon a Puskás Arénában 21.45 órakor kezdődő találkozón (TV: M4 Sport), amelyen a szlovák Ivan Kruzliak lesz a játékvezető.

A csoport utolsó helyezetteje kiesik a C divízióba, míg az első hely megszerzésének az élvonalba jutáson túl is nagy fontossága van,

mivel azzal akár vb-pótszelejtezős helyet is lehet szerezni. A két legjobb olyan csoportgyőztes ugyanis, amely a jövő novemberben záruló vb-selejtezőkön nem végez az automatikus kijutást jelentő első vagy a pótszelejtezőt eredményező második helyen, pótszelejtezőt játszhat a 2022-es, katarai vb-re.

Távozik az izlandi szövetségi kapitány

A magyarok elleni vereség hatására Erik Hamrén lemondott az izlandi labdarúgó-válogatott szövetségi kapitányi posztjáról. A svéd edző elmondta, mindig az volt a célja, hogy a csapatot kijuttassa az Európa-bajnokságra, márpedig ez nem sikerült. Hozzátette, szerinte jobb, ha valaki más átveszi a nemzeti együttes irányítását a márciusban kezdődő világbajnoki selejtezők előtt. Az izlandiak múlt csütörtökön a 88. percig 1-0-ra vezettek a magyarok ellen a Puskás Arénában, ám végül 2-1-re elveszítették az Európa-bajnoki pótszelejtező döntőjét.

A 63 éves Hamrén, aki két évvel ezelőtt Heimir Hallgrímssontól vette át a szakvezetői posztot, az Anglia elleni, mai Nemzetek Ligája-mérkőzésen irányítja az izlandi csapatot. Az edző 2012-ben és 2016-ban is kijuttatta hazája válogatottját a kontinenstornára. Utóbbin az izlandiak is ott voltak Lars Lagerbäck irányításával, majd Hallgrímsson vezetésével a két évvel ezelőtti világbajnokságon is szerepeltek.

Fotó: MTI/Szigetváry Zsolt

Moody's: tartós sebeket ejt a feltörekvő gazdaságokon a járvány

Tartós sebeket ejt a koronavírus-járvány a globális feltörekvő térség gazdaságain, és még jövőre is valószínű, hogy e gazdaságok adóssági alapmutatói teljes mértékben stabilizálódhatnak – áll a Moody's Investors Service hétfőn Londonban bemutatott éves előrejelzésében.

A nemzetközi hitelminősítő a 26 oldalas tanulmányban közölte: a világ húsz legnagyobb gazdasági erőcentrumának csoportjába (G-20) tartozó feltörekvő országokban – Kínát is beleszámolva – az idén átlagosan 1,6 százalékos visszaesést, 2021-ben 6,1 százalékos, 2022-ben 4,7 százalékos növekedést vár.

A Moody's előrejelzési modellszámításai szerint ugyanakkor a G-20 feltörekvő gazdaságainak hazai összterméke (GDP) Kínát nem számítva az idén átlagosan 6,6 százalékkal zuhan, és jövőre is csak 4,7 százalékkal, 2022-ben 3,5 százalékkal nő.

Az átlagon belül azonban hatalmasak az eltérések az egyedi adottságoknak megfelelően, és az esetek zömében valószínűtlen, hogy a feltörekvő gazdaságok teljesítménye 2021-ben újból elérje a járvány előtti

szintet – áll a hitelminősítő hétfői londoni elemzésében.

A tanulmányhoz fűzött grafikus előrejelzésben a Moody's azt javasolja, hogy a vizsgált húsz feltörekvő gazdaság közül 15-ben lesz alacsonyabb a reálértéken számolt hazai össztermék 2021-ben a tavaly elért szintnél.

A legkomorabb prognózist a cég Argentínára adja: a Moody's várakozása szerint az argentin GDP-érték jövőre hozzávetőleg 7 százalékkal lesz alacsonyabb, mint tavaly.

Magyarországon és Romániában a hitelminősítő a tavalyinál 1-2 százalékkal alacsonyabb GDP-értéket vár 2021-re, és a közép-európai EU-térségből egyedül Lengyelországban számít a tavalyinál minimálisan magasabb jövő évi gazdasági teljesítményre.

A Moody's szerint a legnagyobb feltörekvő gazdaságok közül magasan a legjobb teljesítmény Kínában és Vietnámban várható: a hitelminősítő azt valószínűsíti, hogy e két ázsiai gazdaság összkibocsátása jövőre 8-9 százalékkal meghaladja a 2019-ben megtermelt GDP-értéket.

Ebben a helyzetben a hitelminősítő szerint aligha lehet arra számítani, hogy az adóssági alapmutatók jövőre stabilizálódnak a feltörekvő gazdaságokban.

E várakozásának illusztrálásaként a Moody's közölte: előrejelzése szerint az országcsoporthoz átlagos GDP-arányos államadósság-rátája 2021 végéig 57 százalékra emelkedik, 12 százalékponttal magasabbra a 2019 végén mért szintnél.

A tanulmány szerint e tartós adóssági sérülékenységeket tükrözi az osztályzatok negatív kilátásainak jelenlegi megoszlása.

A Moody's közölte: az osztályzati listáján szereplő feltörekvő piaci szuverén adósság besorolásainak 30 százaléka, a kereskedelmi adósság minősítéseinek 31 százaléka van érvényben leminősítés valószínűségére utaló negatív kilátás vagy leminősítési felülvizsgálat.

Az államadósságnak ugyanakkor csak a 6 százaléka, a kereskedelmi adósságnak alig a 4 százaléka tart érvényben osztályzatjavítás lehetőségét jelző pozitív kilátást a cég. (MTI)

Szabadkereskedelmi megállapodást írtak alá az ASEAN-országok és partnereik

A szabadkereskedelem diadalának nevezte Li Kocsiang kínai miniszterelnök, hogy az ASEAN-tagállamok és partnereik vasárnap aláírták a Regionális Átfogó Gazdasági Partnerség (Regional Comprehensive Economic Partnership, RCEP) nevű ázsiai szabadkereskedelmi megállapodást egy vietnami rendezésű virtuális csúcstalálkozó zárásaként.

A Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége (ASEAN) által 2012-ben kezdeményezett szabadkereskedelmi megállapodásban a szövetség tíz tagországa – Vietnám, Thaiföld, Fülöp-szigetek, Laosz, Kambodzsa, Mianmar, Malajzia, Szingapúr, Indonézia és Brunei –, valamint öt partnerük – Kína, Japán, Dél-Korea, Ausztrália és Új-Zéland – vesz részt.

A megállapodás ezzel a világ népességének közel egyharmadára, 2,2 milliárd emberre és a globális bruttó hazai termék (GDP) csaknem 30 százalékára terjed ki. A GDP tekintetében ezzel a világ legnagyobb szabadkereskedelmi megállapodásának számít, megelőzve egyebek mellett az Európai Uniót. Az eredeti kezdeményezésben India is helyet kapott, de Újdelhi tavaly kivonta magát az egyeztetésekből. Az ASEAN-

tagországok ennek ellenére változatlanul bővíteni kívánják az Indiával folytatott kereskedelmet.

A CGTN kínai nemzetközi hírcsatorna beszámolója szerint Li hangsúlyozta: a nyolc éven át tartó tárgyalások után aláírt megállapodás reményt hozhat a jelenlegi borús nemzetközi helyzetben, jelezve, hogy változatlanul a multilateralizmus és a szabadkereskedelem a helyes irány a világgazdaság és az emberi fejlődés szempontjából.

A megállapodás alapján a partnerek csökkentik és fokozatosan kivezetik a vámokat az árukereskedelemben, és javítják a szolgáltatások kereskedelmére vonatkozó szabályokat, a többi közt piaci hozzáférést biztosítva a tagországok szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásai számára. Mindemellett csökkenteni fogják a nem vámtarifá jellegű akadályokat is.

A kínai pénzügyminisztérium egy, az internetes oldalán kiadott közleményben bejelentette: Kína és Japán egy bilaterális megállapodást is aláírt a vámok csökkentéséről. A minisztérium szerint a lépés történelmi mérföldkőnek számít a két ország kereskedelmi kapcsolataiban. (MTI)

A WHO vizsgálja a koronavírus olaszországi megjelenését

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) vizsgálja annak az olasz tanulmánynak az eredményeit, amely szerint az új koronavírus már múlt év szeptemberében jelen volt Olaszországban.

A milánói Nemzeti Rákkutató Központ Tumori Journal című tudományos folyóiratában tették közzé olasz kutatók azt a tanulmányt, amely kimutatta, hogy egészséges emberek szervezetében jóval február előtt koronavírus-antitestek alakultak ki. Olaszországban az első igazolt Covid-19-beteget február 21-én a lombardiai Codogno kórházában azonosították.

A kutatók 2019 szeptembere és 2020 márciusa között egy tüdőrák-szűrésre bevont 959 egészséges önkéntes 11,6 százaléknál találtak koronavírus-antitesteket.

A Sienai Egyetem szakemberei további antitestvizsgálatokat végeztek ugyanezen kutatás keretében, és megállapították, hogy négy résztvevő esetében a pozitív antitesteredmények 2019. október első hetére datálódhatnak, ami azt jelenti, hogy szeptemberben fertőzöttek meg – közölte Giovanni Apolone, a tanulmány társszerzője a Reuters brit hírügynökséggel.

„A fő eredmény az, hogy tünetmentes emberek nemcsak pozitívnak bizonyultak a szerológiai tesztek után, de szervezetükben a vírust megölni képes antitestek voltak” – magyarázta Apolone.

Ezt azt jelenti, hogy az új koronavírus a lakosság körében hosszú ideje és alacsony halálozási aránnyal terjedhet, és nem azért, hogy eltűnjön, hanem azért, hogy fellobbanjon – tette hozzá.

A WHO hétfőn közölte, kapcsolatba lép a tanulmány szerzőivel, hogy „megvitassák és további vizsgálatoknak vessék alá a rendelkezésre álló mintákat, és igazolják az eredményeket”.

Olasz kutatók tavasszal szennyvízmintákat vizsgálva az új koronavírus nyomaira bukkantak 2019 decemberében Milánóban és Torinóban. A mintákat 2019 októberé és 2020 februárja között gyűjtötték be észak-olaszországi szennyvíztisztítókból. Eredményeik szerint a Milánóban és Torinóban 2019. december 18-án vett mintákban jelen volt a SARS-Cov-2 vírus.

Olasz orvosok már márciusban feltételezték, hogy a betegség tavaly felbukkant hazájukban, és számos kutatással keresnek rá tudományos bizonyítékot. (MTI)

A betegek fele heteken át fáradtságot tapasztal

A Covid-19-en átesettek fele heteken át tartó fáradtságot tapasztal a gyógyulást követően is egy új kutatás eredményei szerint.

Egy mintegy 130 résztvevővel végzett vizsgálat során az egykori betegek több mint fele panaszkodott még hetekkel később is fáradtságra – közölték a Plos One tudományos lapban bemutatott tanulmányukban.

Az, hogy valakinek kórházi kezelésre volt-e szüksége vagy sem, nem játszik lényeges szerepet a betegséget követő fáradékonyságban a kutatók szerint. A résztvevők 56 százalékát kezelték kórházban Covid-19 miatt.

A 128 vizsgált személy 52 százaléka a fertőzés után még legalább hat héten keresztül tapasztalta a fáradtság tüneteit, többek viszont még tíz hét után is így érezték. A megkérdezettek 42 százaléka mondta azt, hogy ennyi idő után érezte magát teljesen egészségesnek.

„A tanulmány a Covid-19-et követő fáradtság okozta terheket hangsúlyozza. Rávilágít arra is, hogy a betegséget követő fáradékonyság nem áll összefüggésben a megbetegedés súlyosságával” – mondta Liam Townsend, a dublini Trinity College munkatársa, a vizsgálatot végző munkacsoport tagja.

„Ezért nem könnyű megjósolni, kinél hogyan zajlik le a betegség” – emelte ki a szakértő. (MTI)

Csekély összegű (de minimis) támogatási rendszer

Marosvásárhely polgármestere, Soós Zoltán határozattervezetet kezdeményezett adókedvezmény nyújtására de minimis támogatási rendszer formájában befektetők vonzása és a gazdaság fejlesztése érdekében. Az elképzelés szerint elengedik a Marosvásárhely megyei jogú város helyi költségvetésébe befizetendő adókat bizonyos épületek és telkek esetében.

A javasolt határozattervezet fő célkitűzései:

- Marosvásárhely kiegyensúlyozott, fenntartható fejlesztése ingatlanberuházások és új munkahelyek létrehozásának támogatásával;
- a gazdasági tevékenységet pénzügyi és társadalmi haszonnal végző vállalkozások ösztönzése;
- a munkaerőpiac támogatása;
- hosszú távú haszon a helyi költségvetés tekintetében az újonnan megvalósított beruházásokhoz kapcsolódó helyi adók jövőbeni generálása által.

A javasolt de minimis támogatási rendszer célja a mikro-, kis- és közepes vállalkozások fejlesztésének és korszerűsítésének ösztönzése.

A de minimis támogatás értéke legfeljebb 200.000 euró, amely három pénzügyi év idejére nyújtható, és mentességet vagy csökkentést jelent az épületadó és a vonatkozó telekadó esetében.

A de minimis támogatás igénybevételéhez a jogi személyeknek két alapvető feltételt kell teljesíteniük:

- hajtsanak végre befektetéseket legalább 250.000 euró értékben, ami ingatlanépítést jelent Marosvásárhely belterületén;
- teremtsenek legalább öt munkahelyet a mikro- és kisvállalkozások esetében, vagy legalább 10 munkahelyet a közepes nagyságú vállalkozások esetében, ezeket a munkahelyeket meg kell őrizni a támogatás nyújtásának teljes időszaka.

MCA Health Care
ORVOSI LABORÁTORIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek!

Az MCA Health Care orvosi laboratórium folyamatosan a betegek rendelkezésére áll, és a fokozott biztonsági előírásokat betartva, a COVID-19-járvány idején is elvégzi az egészségügyi biztosítópénztár által megtérített laboratóriumi vizsgálatokat.

Laboratóriumi mintavételre hétfőtől péntekig 7–11 óra között várjuk önöket.

www.doraoptics.ro

DORA
OPTICS

• OPTIKA • KIVIZSGÁLÁSOK • KEZELÉSEK • MŰTÉTEK •

A Dora Optics szemklinikán a legjobb szakemberek gondoskodnak Önről, legyen szó kivizsgálásról, műtétről vagy akár szemüvegről.
Megtalál minket az alábbi városokban:

- **MAROSVÁSÁRHELY**
 - Mărășești tér, 21 sz., Tel.: 0733-553.976
 - 1918 Dec. 1 sugárút, 126 sz., Tel: 0265-250.475; 0755-088.379
- **SZÁSZRÉGEN**
 - Libertății sugárút 12/2, Tel: 0265-512.095; 0733-553.971
 - Cardinal Al. Todea u., 25/A, Tel: 0728-908.856
- **NYÁRÁDSZEREDA**
 - Pompierilor u., 1 sz., Tel: 0265-576.514; 0733-553.973
- **MEDGYES**
 - Pompierilor u., 4 sz., Tel: 0265-843.720; 0735-830.678
- **LUDAS**
 - 1 Dec. 1918 u., 7 sz., 0735-786.853
- **DICSŐSZENTMÁRTON**
 - Victoriei u., 21 sz., Tel: 0736-386.353

SAJTÓPRÉS
SZERDA 20:00

ETV

MISSISSIPPI SZÖNYEGMOSÓ
Szőnyegmosás, -szárítás professzionális módon.
Rögzített padlószőnyeg mosása helyszíni kiszállással.
Kanapé-, ülőgarnitúra-tisztítás.
Rendelésért és egyéb információkért hívja bizalommal
a 0799-998-899-es telefonszámot. (sz.-l)

JÁRÓKERETTEL KÖZLEKEDNI/JÁRNI TUDÓ IDŐS HÖLGY
MELLÉ egy vagy egymást párban váltó
GONDOZÓT/FELÜGYELŐT keresünk december 21. –
január 3. között, 24 órában, a váltás megegyezés alapján.
Tel. 0756-680-226. (-l)

r . a . d . i . o

gaga

www.radiogaga.ro

MINDENFÉLE

MOSÓGÉP- és hűtőszekrény-javítást vállalok. Tel. 0755-825-502. (9628-l)

VÁLLALUNK tetőjavítást, belső építkezési munkát, festést, vakolást. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0747-373-764. (9630-l)

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalok: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (65081-l)

KÚTGYŰRÜKET árulunk, kútpucolást és kútásást vállalunk. Tel. 0765-385-595. (9665)

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

-külső-belső tisztítás
-kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
-szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Legyen könyv a fa alatt!

Vásároljon könyvesboltjainkban 60 lej fölötti értékben 2020. december 20-ig, hogy elnyerhesse karácsonyi hűségdíjaink egyikét:

- 1 db. vásárlási utalvány 400 lej értékben
- 1 db. vásárlási utalvány 300 lej értékben
- 1 db. vásárlási utalvány 200 lej értékben
- 10 db. 15%-os árkedvezménykártya egyszeri felhasználásra
- 3 db. 200 lej értékben összeállított könyvesomag

A sorsolás eredményéről a könyvesboltokban, vagy az alábbi címen érdeklődhetsz:
www.facebook.com/kobakmarosvasarhely/

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.
Szászrégen, Mihai Viteazu u. 15.
Parajd, Állomás u. 131.
Gyergyószentmiklós, Kossuth Lajos 1.

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Fájó szívvel emlékezünk november 18-ra, amikor a szeretett édesanya, nagymama, dédimama, barátnő, **BODÁLI ANNA** szül. Kiss két éve eltávozott közülünk. Akik ismerték és szerették, gondoljanak rá kegyelettel.

Szerettei. (9678)

MEGEMLÉKEZÉS

Az idő múlik, de szívünkben a fájdalom ugyanolyan nagy, mint hét éve, amikor eltávozott az örökkévalóságba a szeretett férj, édesapa, nagypapa és após, **POP DUMITRU**. Kérjük a Jóistent, hogy adjon neked békés nyugodalmat! Bánatos felesége, Otilia, lánya, Renáta, veje, Marcel és unokái. (9675)

ELHALÁLOZÁS

Megrendült szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, anyós, rokon, jó barát és jó szomszéd,

NEMES MÁRIA
a zenelíceum volt zongoratanárnője
életének 79. évében, türelemmel viselt szenvedés után megpihent. Hamvait egy későbbi időpontban helyezzzük örök nyugalomra. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (9681-l)

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, legdrágább édesapa, nagytata, testvér, após, apatárs, rokon és jó szomszéd, a nyárádköszvényesi születésű, marosvásárhelyi lakos,

KOVÁCS ANDRÁS
életének 81. évében hirtelen eltávozott közülünk. Utolsó útjára 2020. november 19-én, csütörtökön 13 órakor kísérik a marosvásárhelyi római katolikus temetőben, katolikus szertartás szerint. Emléke szívünkben örökké élni fog!
A gyászoló család. (-l)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, anyós, sógornő, rokon és jó barát, a siklódi származású özv. **MÁNZAT MÁRIA** (vlt Oprisor)
76. életében hirtelen elhunyt. Temetése 2020. november 19-én, csütörtökön 13 órakor lesz az új kórház mögötti temetőben. Emléke legyen áldott!
A gyászoló család. (-l)

NE
SPĂLĂM MĂINILE
REGULAT CU APĂ ȘI SĂPUN

PUTĂM
MASCA MEREU,
PRECUM SUPEREROII

PĂSTRĂM
DISTANȚA
LA ȘCOALĂ ȘI LA JOACĂ

RESPECTĂM
INDICAȚIILE
PROFESORILOR

**RĂMÂNEM O ECHIPĂ
PĂSTRĂM VIITORUL ÎN SIGURANȚĂ**

Rendszeresen kezet
MOSUNK
vízzel és szappannal

Mindig
MASZKOT
viselünk, mint a szuperhősök

Megőrizzük a
TÁVOLSÁGOT
az iskolában és játékok közben

Betartjuk a tanárok
UTASÍTÁSAIT

**Egy csapat maradunk
A biztonságos jövő érdekében**

